

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΕΒΡΟΥ
ΔΗΜΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ**

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ: 28.1.2013
ΑΡ. ΠΡΩΤ:**

**ΓΡΑΦΕΙΟ ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΤΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΗ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ**

**Λ. ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ 306
Τ.Κ. 68100 ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ
Τηλ:2551064187
Φαξ:2551064142**

**ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΤΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΗ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ
(άρθρο 77ν. 3852/2010 ΦΕΚ Α΄ 87 “Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της
Αποκεντρωμένης Διοίκησης”)**

**ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΤΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΗ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΕΤΟΥΣ 2012**

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΑΡΘΡΟΥ 77 Ν. 3852/2010

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ- ΕΙΣΑΓΩΓΗ

2. ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ- ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ

3. ΤΡΙΤΟ ΜΕΡΟΣ - ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΜΕ ΤΟ ΚΟΙΝΟ

4. ΤΕΤΑΡΤΟ ΜΕΡΟΣ- ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

5. ΠΕΜΠΤΟ ΜΕΡΟΣ – ΙΔΡΥΣΗ ΔΙΚΤΟΥ ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΤΩΝ

6. ΕΚΤΟ ΜΕΡΟΣ -ΕΠΙΛΟΓΟΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

[Σύσταση R \(85\) 13](#) “για τον θεσμό του “Ombudsman”, στα πλαίσια της Επιτροπής Υπουργών, των κρατών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

ΣΥΝΟΨΕΙΣ ΑΠΟ ΤΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΑΝ ΤΟΝ ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΤΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΗ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ - ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Δεύτερος χρόνος λειτουργίας του θεσμού του Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης. Σαφώς πιο δύσκολος, σαφώς πιο αποκαλυπτικός.

Οι ισορροπίες μεταξύ της απλής διαμεσολάβησης, που κατ' αρχήν πρέπει να χαρακτηρίζει τον θεσμό και του ελεγκτικού ρόλου του, που πρέπει να ασκείται διακριτικά δεν είναι πάντα εφικτό να διατηρούνται. Και εξηγούμαι:

Δημότης κρίνει ότι απάντηση της διοίκησης που δεν ικανοποιεί το δικαίωμά του ή την αξίωσή του αποτελεί κακοδιοίκηση και μου το καταγγέλλει. Ο Συμπαραστάτης οφείλει πρώτον να λάβει τις απόψεις της διοίκησης. Δεύτερον ακολουθεί δύο δρόμους: ή απαντά ότι το αίτημά του απαντήθηκε και η διοίκηση ορθώς έπραξε ανεξαρτήτως περιεχομένου της απάντησης, ή εξετάζει την απάντηση της διοίκησης στο σύνολό της, εμβαθύνει στην ουσία της υπόθεσης και βγάζει συμπέρασμα, υποδεικνύοντας ταυτοχρόνως τι μπορεί να πράξει η διοίκηση.

Στην πρώτη περίπτωση σύντομα και άκοπα κάνει τη δουλειά του. Στην δεύτερη περίπτωση με πολύ κόπο και αφιερώνοντας πολύ χρόνο κάνει κ α λ ά τη δουλειά του. Διάλεξα την δεύτερη περίπτωση όχι από διάθεση ηρωισμού, αλλά κυρίως γιατί πιστεύω ότι σιγά σιγά, απάντηση την απάντηση, πόρισμα το πόρισμα, εδραιώνεται στον Δήμο μας ο θεσμός. Και πλέον όταν λέω εδραιώνεται εννοώ ότι γίνεται όχι απλώς δημοσιογραφικά γνωστός, αλλά συμβάλλει με την λειτουργία του στο να αποδίδουν καλύτερα ή μάλλον ορθότερα κάποιοι τομείς της δημοτικής διοικητικής δραστηριότητας. Γι' αυτό προσπάθησα η κάθε απάντηση προς τον δημότη και την υπηρεσία, η κάθε πρόταση που γίνεται από την πλευρά μου να έχει συνταχθεί μετά από ενδελεχή έρευνα όλων των διαστάσεων και απόψεων, να είναι έτσι νομικά τεκμηριωμένη, ώστε να επιτυγχάνεται το αποτέλεσμα που είναι η εφαρμογή της από την πλευρά της διοίκησης και η αποδοχή της από την πλευρά του δημότη στην περίπτωση που είναι αρνητική γι' αυτόν.

Αν και προβληματίστηκα και πειραματίστηκα στο ύψος των απαντήσεων, θεωρώ ότι δεν μπορεί να υπάρξει μία ολοκληρωμένη και σαφής απάντηση, η οποία θα στέκεται στο επίπεδο των αρχών που έθεσα παραπάνω, αν δεν βρithει νομικών επιχειρημάτων που θα δέχονται το ελάχιστο δυνατό περιθώριο αντιλογίας, και τούτο μόνο και μόνο για να υπερισχύσουν.

Υπενθυμίζω ότι καμία υπηρεσία του Δήμου δεν είναι υποχρεωμένη να υλοποιήσει τις κρίσεις του Συμπαραστάτη. Ο Συμπαραστάτης δεν έχει εκτελεστική αρμοδιότητα. Όπως επίσης η προσφυγή στον Συμπαραστάτη από τον δημότη, δεν αναιρεί από τον τελευταίο το δικαίωμα να προσφύγει ταυτόχρονα και στις δικαιοδοτικές αρχές. Γι' αυτό το λόγο έχει μεγάλη σημασία η

Διοίκηση να αντιλαμβάνεται ότι οι απαντήσεις και τα πορίσματα που εκδίδονται, αποτελούν προϊόντα αμεροληψίας και εξαντλητικής νομικής έρευνας πάνω στο θέμα.

Με βάση λοιπόν το παραπάνω αξίωμα κινήθηκαν οι απαντήσεις, οι προτάσεις μου και θα κινούνται όσο φέρω την ευθύνη αυτού του θεσμού.

Ο δεύτερος χρόνος λειτουργίας του θεσμού συνέπεσε με σημαντικότερες περικοπές που έγιναν στους πόρους των Δήμων (μείωση των κεντρικών αυτοτελών πόρων) αλλά και μείωση της εκταμίευσης της επιχορήγησης για επενδυτικούς σκοπούς (ΣΑΤΑ) σε συνδυασμό με τις περικοπές που ήρθαν σε ανθρώπινο δυναμικό. Αυτά είχαν ως αποτέλεσμα την αδυναμία των Δήμων να ανταποκριθούν σε καθημερινά προβλήματα για την εύρυθμη λειτουργία τους.

Συνέπεσε με την τάση, να ανανοηματοδοτείται το ταμειακό συμφέρον του δημοσίου από απλό οικονομικό (εισπρακτικό) συμφέρον, ως συνήθως που ήταν, σε επιτακτικό, δημοσιονομικό, ζωτικό για το κράτος συμφέρον επιβίωσής του, στην περίοδο της έντονης οικονομικής κρίσης¹.

Συνέπεια αυτής της εξέλιξης, δηλαδή η δημοσιονομική ανάγκη της χώρας να συνιστά λόγο έντονου και επιτακτικού δημοσίου συμφέροντος, είναι να αλλάζουν πλέον περιεχόμενο δικαιώματα ετών συνταγματικά κατοχυρωμένα αφού προσκρούουν στο παραπάνω συμφέρον, συρρικνώνονται και σχεδόν καταργούνται αφού δεν μπορούν να γίνουν αντικείμενο επίκλησης.

Από την άλλη για να αντιμετωπιστεί η λαίλαπα της προσαρμογής στα νέα δεδομένα της οικονομικής κρίσης, δημοσιεύονται εκατοντάδες νομοθετήματα με αλληλοσυγκρουόμενες διατάξεις για το ίδιο θέμα, με αποτέλεσμα να είναι αδύνατη η εφαρμογή τους. Απλές γλωσσικές παρεμβάσεις του νομοθέτη που θα μπορούσαν να επιλύσουν δεκάδες ζητήματα, παραμένουν ως προσδοκία, οδηγώντας εμάς τους νομικούς σε δεκάδες σελίδες γνωμοδοτήσεων, επειδή κάποιος συντάκτης ενός νομοθετικού κειμένου δεν χρησιμοποιεί σωστά και καιρία την ελληνική γλώσσα.

Παρά λοιπόν την περίοδο των τεκτονικών ανακατατάξεων όπως χαρακτηρίζει την εποχή μας η Συνήγορος του Πολίτη κ. Σπανού, της οποίας τα γενικά χαρακτηριστικά περιέγραψα παραπάνω, καλούμαστε να διαφυλάξουμε ό,τι υγιές υπάρχει, να αντισταθούμε σε ό,τι μας μειώνει, να επιχειρηματολογήσουμε κατά του μη νομίμου.

Και αυτός ο θεσμός που είχε την ατυχία να γεννηθεί και να ανδρώνεται σε αυτή την κρίση, καλείται να δώσει λύσεις στις εντάσεις μεταξύ δημότη και δημοτικής διοίκησης και ταυτόχρονα να

1

Μετασχηματισμοί του ταμειακού συμφέροντος του Δημοσίου σε περίοδο έντονης οικονομικής κρίσης. Με αφορμή τις πρόσφατες αποφάσεις 693/2011 (κατά μειοψ.) και 1620/2011 (κατά πλειοψ.) του ΣΤ' Τμ. του ΣτΕ Ιάκωβος Γ. Μαθιουδάκης, Λέκτορας Τμήματος Νομικής Α.Π.Θ.

Οι έννοιες του «πλήρους δημοσιονομικού εκτροχιασμού» και της «δημοσιονομικής και εθνικής κρίσης» της χώρας χρησιμοποιήθηκαν από την πρόσφατη νομολογία του ΣτΕ ως μορφές σιωπηρής γενικής ρήτρας διασταλτικής ερμηνείας (έτσι η μειοψ. ΣΕ 693/2011) και μεταβολής πάγιας μέχρι τότε νομολογίας (έτσι η ΣΕ 1620/2011).

αποκτά νόημα και σημασία.

Ίσως τελικά από όλη αυτή τη δοκιμασία ξεκαθαρίσουν κάποια πράγματα και μπου οι σωστές βάσεις για το μέλλον. Από την χρονιά που πέρασε εκτός από την οργή των εργαζομένων στην τοπική αυτοδιοίκηση για τις μειώσεις μισθών, για τη διαθεσιμότητα, για τον κίνδυνο παύσης πληρωμών, παρατήρησα και κάτι άλλο: ότι μπροστά στο φάσμα της απόλυσης, που ασχέτως μονιμότητας, είναι δυνατή και συνταγματικά κατοχυρωμένη με κατάργηση θέσεων, μπροστά στην πρωτοφανή μείωση μισθών που αυτόματα σήμαινε και μείωση του αυτοσεβασμού, εκτιμήθηκε περισσότερο από κάθε άλλη φορά η εργασία, το ότι **συμβαίνει** να έχεις δουλειά. Και το κοινότυπο “πάλι καλά έχουμε τη δουλειά μας”, απέκτησε χροιά ιερής ευχαριστίας.

Δεν μένει λοιπόν παρά να αποδώσουμε τα καλύτερα σ' αυτή τη δουλειά, ο καθένας από το πόστο του με ορθή συνείδηση, με σκοπό την εξυπηρέτηση του δημοτικού συμφέροντος, με σεβασμό και αίσθημα ευθύνης.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ- ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ

Η γενική διαπίστωση της χρονιάς που πέρασε και που προέκυψε από την τριβή μου με τη διοίκηση, είναι ότι ο Δήμος Αλεξανδρούπολης θέλει να προχωρήσει και μάλιστα με ταχείς ρυθμούς στον εκσυγχρονισμό της άσκησης της δημοτικής διοίκησης, τηρώντας παράλληλα την αρχή της νομιμότητας.

Πλην όμως τα προβλήματα που εντοπίστηκαν είναι αρκετά και απλώνονται σε όλο το φάσμα της διοίκησης. Οι ακόλουθες επισημάνσεις, προϊόν της εμπειρικής δράσης, αποτελούν κατά την άποψή μου μερικούς σημαντικούς λόγους για τους οποίους παρουσιάζονται φαινόμενα κακοδιοίκησης. Η παράθεσή τους θεωρώ ότι θα χρησιμεύσει διδακτικά και μεθοδολογικά, στην προσπάθεια όλων όσων θεωρούν ότι μπορεί η δημοτική διοίκηση να γίνει καλύτερη:

Στον τομέα της νομοθεσίας:

- Κατ' αρχήν το μεγάλο πρόβλημα του Κράτους που επηρεάζει αρνητικά κάθε τομέα της δημόσιας ζωής, η υπερβολικά μεγάλη παραγωγή νόμων, η οποία ευνοεί τελικά την αποσπασματική γνώση ρύθμισης ενός τομέα. Και φυσικά πάντα μένουν αρρυθμιστες περιπτώσεις, για τις οποίες χρειάζεται νέα έκδοση νόμου, απόφασης κλπ., ή χρειάζονται δεκάδες σελίδες νομικών κειμένων, προκειμένου να δοθεί μία ερμηνεία που να βοηθά την διοίκηση να προχωρήσει σε λήψη αποφάσεων (όπως έκανα πρόσφατα με την ειδική έκθεσή μου για τη μείωση των μισθωμάτων των σχολικών κυλικείων από τις αρμόδιες σχολικές επιτροπές).
- Μεγάλη αναστάτωση προκαλείται στις υπηρεσίες από τον συνεχή βομβαρδισμό των γραφείων από από τις εγκυκλίους των Υπουργείων ιδίως στον τομέα της πολεοδομίας και του χωροταξικού σχεδιασμού, που έχουν γίνει σωρεία αλλαγών (νέος ΓΟΚ, κατάργηση της Επιτροπής Αυθαιρέτων του Δήμου, τακτοποίηση αυθαιρέτων, αλλαγές στον ελεγκτικό μηχανισμό στην δόμηση κλπ).

Όλα τα παραπάνω απορυθμίζουν την διοικητική λειτουργία όταν έρχονται σωρευτικά και χωρίς την ανάλογη προετοιμασία σε γνώση και ανθρώπινο δυναμικό (μεταβατικές περίοδοι).

Στην στελέχωση των υπηρεσιών:

- Σε μία δύο περιπτώσεις παρατηρήθηκε ότι ακολουθείται η «πρακτική» ετών, χωρίς αυτή να

συνοδεύεται από την αντίστοιχη νομική γνώση από τα στελέχη που υπηρετούν στις συγκεκριμένες υπηρεσίες, με αποτέλεσμα να επιβαρύνεται ο δημότης με λάθος αποφάσεις. Το εντυπωσιακό ήταν ότι ενώ η συγκεκριμένη περίπτωση δεν ρυθμιζόταν από πουθενά η διοίκηση προέβη στον καταλογισμό, χωρίς να ζητήσει νομική συνδρομή για το θέμα. (αφορά την βεβαίωση προστίμου έντεκα χρόνια μετά την διαπίστωση της παράβασης).

- Παρατηρήθηκε πρόβλημα στη συνεργασία μεταξύ των διοικητικών υπηρεσιών και της νομικής υπηρεσίας του Δήμου. Πρέπει να τονίσω σε αυτό το σημείο ότι δεν μπορεί να υπάρξει λειτουργικός και παραγωγικός Δήμος και ιδίως μετά την ψήφιση του σχεδίου Καλλικράτη, αν οι νομικές υπηρεσίες δεν αναλάβουν νέους ρόλους. Φυσικά και πιστεύω ότι σε ένα Καλλικρατικό Δήμο όπως η Αλεξανδρούπολη, δεν είναι επαρκής η στελέχωση της νομικής υπηρεσίας. Αλλά και πάλι θεωρώ ότι η νομική υπηρεσία του Δήμου πρέπει να εσκύπτει στα ζητήματα που γεννώνται στα γραφεία των υπηρεσιών και να ασκεί γνωμοδοτικές αρμοδιότητες ώστε να επιλύονται ταχύτατα οι όποιες διαφορές. Η ελάχιστη και αποσπασματική συνεργασία σε ορισμένα θέματα, η μη ενημέρωση των προϊσταμένων και διευθυντών σχετικά με αποφάσεις των δικαστηρίων που είναι δυνατόν να μεταβάλλουν την λειτουργία μιας υπηρεσίας, η εκ των προτέρων πεποίθηση των υπηρεσιακών παραγόντων ότι το θέμα δεν μπορεί να το λύσει η νομική υπηρεσία του Δήμου, οδηγούν στην υποβολή ερωτημάτων στο Υπουργείο Εσωτερικών, με συνέπεια την καθυστέρηση και την ανασφάλεια στη λειτουργία της υπηρεσίας. Σε αυτό το σημείο πρέπει να προσθέσω ότι τα ερωτήματα στα Υπουργεία δεν είναι πανάκεια και πολλές φορές ακόμη και η υποβολή τους δεν γίνεται με τέτοιο τρόπο ώστε να δοθεί ορθή λύση στο θέμα.
- Ενώ από το πρώτο χρόνο λειτουργίας του θεσμού είχα ζητήσει από διευθυντές και προϊσταμένους να μου απευθύνουν ζητήματα στα οποία μπορεί να προκαλούνται τριβές με τους δημότες, ώστε να βρίσκουμε από κοινού κάποια λύση πριν προλάβει να διογκωθεί το πρόβλημα, δεν μου αναφέρθηκε τίποτα. Αν αυτό έγινε διότι οι υπηρεσίες δεν αντιμετωπίζουν προβλήματα έχει καλώς. Αν όμως υπάρχουν προβλήματα, τότε πρέπει να γίνει κατανοητό ότι ο Συμπαράστατης του Δημότη και της Επιχείρησης, μπορεί να επεμβαίνει διαμεσολαβητικά σε κάθε περίπτωση, καθόσον ο νόμος του δίνει το δικαίωμα να επιλαμβάνεται και αυτεπαγγέλτως, χωρίς δηλαδή καταγγελία από το δημότη, γιατί τελικά ο σκοπός είναι η βελτίωση των σχέσεων της δημοτικής διοίκησης με το κοινό.

Στην συμπεριφορά των υπαλλήλων :

- Ένα βήμα που προωθεί τη βελτίωση μεταξύ της δημοτικής διοίκησης και των δημοτών είναι η συμπεριφορά των υπαλλήλων. Σε ορισμένες περιπτώσεις μου αναφέρθηκαν ανάρμοστες συμπεριφορές υπαλλήλων, που όμως είχαν ως δικαιολογία την πρόκλησή τους από τους ίδιους τους δημότες. Σε αυτό το σημείο θέλω να κάνω τις εξής παρατηρήσεις: Είναι αλήθεια ότι από το πλήθος των δημοτών που εισρέουν στις υπηρεσίες του Δήμου για να εξυπηρετηθούν δεν έχουν όλοι την καλύτερη συμπεριφορά, ούτε τα αιτήματά τους στηρίζονται σε κάποιο νομικό ή ακόμη και λογικό πλαίσιο. Η ομάδα αυτή των δημοτών μας, που είναι φυσικά μία ελάχιστη μειοψηφία, δυσκολεύει το έργο των υπηρεσιών και το κάνει αντιπαραγωγικό. Σε κάθε περίπτωση όμως ο υπάλληλος ακόμη και αν προκαλείται δεν μπορεί να φτάνει σε σημείο εξαπόλυσης ύβρεων ή απειλών. Όταν παρατηρούνται τέτοια φαινόμενα έχουν ευθύνη οι προϊστάμενοι των τμημάτων, να επαναφέρουν τους υπαλλήλους και να επέρχονται οι προβλεπόμενες από το νόμο πειθαρχικές ποινές. Επίσης μου αναφέρθηκαν συμπεριφορές χαρακτηριζόμενες ως αλαζονικές ή υπεροπτικές, ότι ο δημότης «εισέπραττε την αδιαφορία του υπαλλήλου», ότι «ο υπάλληλος βαριόταν να τον εξυπηρετήσει» ή ότι «έχει προηγούμενα μαζί του». Από τις παρεμβάσεις που έκανα διαπίστωσα ότι η αλήθεια βρίσκεται κάπου στη μέση. Μόνο που εδώ πρέπει να σημειωθεί ότι υπάρχουν και δημότες, οι οποίοι δεν μπορούν άμεσα να αντιληφθούν κάποια ζητήματα και θέλουν περισσότερη προσοχή. Οι υπάλληλοι οφείλουν, αφού διακρίνουν ποιοι δημότες απασχολούν άσκοπα, αβάσιμα και με πρόθεση την υπηρεσία, να βοηθούν αυτούς που πραγματικά δεν αντιλαμβάνονται ορισμένα ζητήματα, και χρειάζεται να τους αφιερωθεί λίγος χρόνος παραπάνω.

Στο σύστημα διοίκησης του Δήμου:

- Διαπιστώθηκε ότι ο Δήμαρχος ασχολείται ο ίδιος προσωπικά με τις καθημερινές διοικητικές δραστηριότητες και απευθύνει οδηγίες ακόμη και σε χαμηλόβαθμους δημοτικούς υπαλλήλους. Η εν λόγω στάση του Δημάρχου, προδιαγράφεται βέβαια από το θεσμικό πλαίσιο, που «φορτώνει» το Δήμαρχο με πολλές διοικητικές ευθύνες, υπογραφές εγγράφων και εκδόσεις αποφάσεων και διοικητικών πράξεων, απειλούμενο μάλιστα και με ποινικές ευθύνες σε περίπτωση παράβλεψης αυτών των καθηκόντων. Θεωρώ ωστόσο ότι σε ένα σύγχρονο Δήμο, οι ευθύνες πρέπει να είναι μοιρασμένες στα διοικητικά στελέχη, τα οποία με την τεχνογνωσία και την εμπειρία τους θα υλοποιούν την χάραξη των κατευθύνσεων

στην οποία θα επικεντρώνεται ο Δήμαρχος με τους αντιδημάρχους στον τομέα ευθύνης του καθενός καθώς και με τους διευθυντές των υπηρεσιών, ώστε αφενός να υπάρχει μία οριζόντια δομή λήψης αποφάσεων και αφετέρου να τηρείται το σχήμα της κάθετης ιεραρχίας ως προς την υλοποίηση των αποφάσεων. Και το θεωρώ αυτό απαραίτητο καθώς οι Δήμοι πλέον πρέπει να λειτουργούν με τα ελάχιστα μέσα που τους προσφέρονται από οικονομικής άποψης, με το λιγότερο δυνατό ανθρώπινο δυναμικό, αφού δεν γίνονται προσλήψεις, και ταυτόχρονα με συσσωρευμένα προβλήματα που έφερε η μεταρρύθμιση του Καλλικράτη.

Στην πρόσθεση αρμοδιοτήτων:

- Ενώ με το άρ. 94 του ν. 3852/2010 περιήλθαν στους ΟΤΑ 220 περίπου νέες αρμοδιότητες, αυτή η εισροή δεν συνοδεύτηκε από την κατάλληλη υλικοτεχνική υποδομή, παρά μόνο στις περιπτώσεις των αρμοδιοτήτων των πρώην νομαρχιών, το προσωπικό των οποίων μετατάχθηκε στους Δήμους για να είναι εφικτή η άσκησή τους. Η δε άσκηση των αρμοδιοτήτων αυτών θα γινόταν σε δύο στάδια. Η πρώτη ομάδα από 1.1.2011 ενώ η δεύτερη από 1.1.2013. Ήταν φυσικό η μαζική αυτή εισροή αρμοδιοτήτων να φέρει προβλήματα στη διοίκηση των Δήμων. Έτσι με πράξη νομοθετικού περιεχομένου που εκδόθηκε στις 31.12.2012², στην ουσία ανεστάλει στο δεύτερο κύμα αρμοδιοτήτων που θα ασκούσαν κανονικά από 1.1.2013. Δεν πρόκειται παρά από μία ομολογία αποτυχίας του όλου εγχειρήματος καθώς δεν ήταν δυνατόν να υποστηριχθούν, υλικοτεχνικά, οργανωτικά και οικονομικά οι νέες αρμοδιότητες, σε μία εποχή που οι συνεχείς ανακατατάξεις, η φυγή του προσωπικού και οι περικοπές στις δαπάνες του δημοσίου γενικά έχει επιφέρει τεράστιες

² Με το άρ. 1 της από 31.12.2012 Π.Ν.Π. Ορίζεται ότι "1. Ο χρόνος έναρξης άσκησης από τους δήμους των αρμοδιοτήτων των άρθρων 94 και 204 του ν. 3852/2010 (Α` 87), που τους μεταβιβάζονται στο πλαίσιο των οριζόμενων στη περ. β` της παρ. 1 του άρθρου 95 και στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 206 του ίδιου νόμου, κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013 - 2016, ως ισχύει, καθορίζεται αναλόγως με σχετικές αποφάσεις του Υπουργού Εσωτερικών και του Υπουργού Οικονομικών σε ζητήματα αρμοδιότητας του, καθώς και κάθε άλλου καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού, όπου συντρέχει περίπτωση, έπειτα από γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδος (ΚΕΔΕ). Με τις αποφάσεις αυτές, ρυθμίζονται και ζητήματα μεταφοράς προσωπικού και απόδοσης των ανάλογων οικονομικών πόρων, που απαιτούνται για την άσκηση των αρμοδιοτήτων που μεταβιβάζονται στους δήμους, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο ειδικό, τεχνικό, λεπτομερειακό ζήτημα.

2. Με όμοιες αποφάσεις του Υπουργού Εσωτερικών, καθορίζεται αναλόγως ο χρόνος έναρξης άσκησης από τους δήμους των αρμοδιοτήτων που μεταβιβάστηκαν σε αυτούς στο πλαίσιο των οριζόμενων στην περ. α, της παρ. 1, του άρθρου 95 του ν.3852/ 2010, για τις οποίες παρέχεται διοικητική υποστήριξη. Μέχρι την έκδοση των σχετικών αποφάσεων, συνεχίζουν να έχουν εφαρμογή οι ρυθμίσεις των παρ. 2,3 και 4 και της περ. α` της παρ. 6 του άρθρου 95 και του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 206 του ανωτέρω νόμου, κατά παρέκκλιση της προβλεπόμενης σε αυτά σχετικής προθεσμίας.

3. Κάθε γενική ή ειδική διάταξη που ρυθμίζει αντίθετα με τα ανωτέρω καταργείται από της δημοσίευσής του παρόντος".

δυσλειτουργίες.

- Προς αυτή την κατεύθυνση κινήθηκε και η πρόσφατη απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας με αρ. 2599/2011, η οποία έκρινε ότι από την διάταξη της παρ. 5 του άρ. 102 του Συντάγματος³ θεσπίζεται ρητά ο Κανόνας ότι κάθε **μεταβίβαση αρμοδιοτήτων από όργανα του Κράτους προς οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης πρέπει να συνοδεύεται από τη μεταφορά των αντίστοιχων πόρων, ώστε να επιτυγχάνεται, η οικονομική αυτοτέλεια των εν λόγω οργανισμών καθώς και η υποχρέωση του Κράτους να την εξασφαλίζει.**

Η στάση των δημοτών:

- Άφησα για το τέλος μία σημαντικότερη παράμετρο που γεννά προβλήματα κακοδιοίκησης. Και ενώ ακούμε το τετριμμένο “ότι οι υπάλληλοι κάθονται”, “οι υπάλληλοι δεν κάνουν σωστά τη δουλειά τους”, υπάρχει ωστόσο και η άλλη όψη. Είναι η κατηγορία εκείνη των δημοτών, που δυστυχώς δεν είναι και τόσο μικρή, αν κρίνω από τον αριθμό αναφορών που μου έχουν κάνει, που θέλουν τον υπάλληλο ταγμένο στην εξυπηρέτηση του προσωπικού τους συμφέροντος. Που θέλουν τον Δήμαρχο ή τον αντιδήμαρχο να τους υποσχεθεί σε πρώτη φάση και να υλοποιήσει σε δεύτερη φάση κάτι που το θεωρούν εξ' ορισμού δικαίωμά τους και ας μην είναι τέτοιο. Αυτή η κατηγορία, επειδή βρίσκεται σε ένα συνεχές αλισβερίσι με αιρετούς και υπηρεσιακούς, είναι δυνατό να οδηγήσει τη δημοτική διοίκηση σε παράνομες ενέργειες. Χρειάζεται προσοχή η αντιμετώπισή τους, διότι ασκούν φορτικότητα και έχουν εύκολες τις απειλές στην περίπτωση που δεν διασφαλίσουν την θετική έκβαση της υπόθεσής τους. Πρέπει όμως να γίνει κατανοητό, ότι αυτές οι πρακτικές βρίσκονται στη δύση τους και με χαρά υποδέχθηκα το γεγονός ότι η δημοτική αρχή προσπαθεί να το καταστήσει σαφές σε όσους νομίζουν ότι υπάρχει η προσωπική και μόνο νομιμότητα.

---

³ Άρθρο 102 παρ. 5 Συντάγματος “Το Κράτος λαμβάνει τα νομοθετικά, κανονιστικά και δημοσιονομικά μέτρα που απαιτούνται για την εξασφάλιση της οικονομικής αυτοτέλειας και των πόρων που είναι αναγκαίοι για την εκπλήρωση της αποστολής και την άσκηση των αρμοδιοτήτων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης ρε ταυτόχρονη διασφάλιση της διαφάνειας κατά τη (διαχείριση των πόρων αυτών ... Κάθε μεταβίβαση αρμοδιοτήτων από κεντρικά ή περιφερειακά όργανα του Κράτους προς την τοπική αυτοδιοίκηση συνεπάγεται και τη μεταφορά των αντίστοιχων πόρων ...»

ΤΡΙΤΟ ΜΕΡΟΣ – ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΜΕ ΤΟ ΚΟΙΝΟ.

Σύμφωνα με το άρ. 77 παρ. 5 εδ. γ' ν. 3852/2010, ο συμπαραστάτης του δημότη και της επιχείρησης μπορεί να προβαίνει στη διατύπωση προτάσεων βελτίωσης της δημοτικής διοίκησης και των σχέσεων της με το κοινό, τόσο στο πλαίσιο της ετήσιας έκθεσης του, όσο και επ' ευκαιρία σημαντικών προβλημάτων κακοδιοίκησης που ο ίδιος εντοπίζει. Κάνοντας χρήση αυτής της δυνατότητας οφείλω να γνωστοποιήσω στο σώμα ότι εντός του έτους 2012 συντάχθηκε ο "Οδηγός Ορθής Διοικητικής Συμπεριφοράς", μετά από συνεργασία του Συνηγόρου του Πολίτη και του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

Ο σκοπός του παραπάνω Οδηγού, είναι εκτός από το να κωδικοποιήσει σειρά διατάξεων που βρίσκονται διάσπαρτες σε διάφορα νομοθετήματα, και αφορούν την δημόσια διοίκηση και την λειτουργία της, και η βελτίωση της ποιότητας των σχέσεων διοίκησης-πολιτών. Η ποιότητα των σχέσεων αυτών δεν εξαντλείται στην εφαρμογή συγκεκριμένων κανόνων δικαίου αλλά περιλαμβάνει και την εμπειρία των καθημερινών συναλλαγών με τους υπαλλήλους των υπηρεσιών. Σ' αυτήν συμπεριλαμβάνεται η διαπροσωπική επαφή, η εκπλήρωση αλλά και ο τρόπος εκπλήρωσης- των υποχρεώσεών τους.

Έτσι λοιπόν σε αναζήτηση της ποιότητας στη σχέση διοίκησης -πολιτών, σε διάφορες χώρες και σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, διατυπώνονται κώδικες ή οδηγοί που εξειδικεύουν τις οφειλόμενες συμπεριφορές και προδιαγραφές δράσης. Στοχεύουν να παράσχουν ένα εύχρηστο και ευσύνοπτο εργαλείο διαμόρφωσης του επαγγελματικού προφίλ των δημοσίων υπαλλήλων καταγράφοντας τι αναμένεται από αυτούς στο πλαίσιο της εξυπηρέτησης των πολιτών. Ανάλογη είναι η στόχευση και του παρόντος Οδηγού, καθώς έχει σαν σκοπό να συντελέσει στην ενίσχυση όχι μόνο της σύννομης αλλά και της σύμφωνα με τη ηθική και δεοντολογία συμπεριφοράς των δημοσίων υπαλλήλων, συμβάλλοντας στην εύρυθμη λειτουργία της Δημόσιας Διοίκησης και στη βελτίωση των Σχέσεων Κράτους – Πολίτη, σύμφωνα με το προλογικό σημείωμα του Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και της Συνηγόρου του Πολίτη.

Στην Εισαγωγή του εν λόγω Οδηγού τονίζεται ότι η ποιότητα της δημόσιας διοίκησης συνδέεται ευθέως με τη γενικότερη στάση και συμπεριφορά των δημοσίων υπαλλήλων κατά την άσκηση των καθηκόντων τους όσο και με τη γενικότερη στάση του κοινωνικού συνόλου

έναντι του δημοσιοϋπαλληλικού σώματος. Απαιτείται ένα κοινωνικό περιβάλλον στο οποίο η ορθή ιδίως με όρους νομιμότητας αντιμετώπιση του πολίτη από τη δημόσια διοίκηση είναι κοινή συνείδηση ενώ οι παρεμβάσεις και τα φαινόμενα διαφθοράς οποιασδήποτε μορφής επικρίνονται και δεν γίνονται σιωπηρά αποδεκτά. Στην κατεύθυνση αυτή επιθυμεί να συμβάλει αυτός ο Οδηγός. Οι στόχοι που υπηρετεί αφορούν τρεις πυλώνες: α) προσδιορίζει το κλίμα που πρέπει να επικρατεί στη δημόσια υπηρεσία, β) διατυπώνει όσο το δυνατό περισσότερο σαφείς κανόνες συμπεριφοράς για τους δημοσίους υπαλλήλους και γ) ενημερώνει τους πολίτες για τον τρόπο με τον οποίο οφείλει να τους αντιμετωπίζει η δημόσια διοίκηση, καθώς και για τα βασικά δικαιώματα που τους παρέχονται από το νόμο κατά τις συναλλαγές τους με τις υπηρεσίες της, αλλά και για τις αντίστοιχες υποχρεώσεις τους.

Ειδικότερα, στο πρώτο μέρος, πρώτο κεφάλαιο του Οδηγού, αναφέρονται συνοπτικά οι κανόνες που οφείλουν να διέπουν την συμπεριφορά και λειτουργία των δημοσίων υπαλλήλων ως εφαρμοστών της κείμενης νομοθεσίας και του Δικαίου εν γένει.

Στο δεύτερο κεφάλαιο αναλύονται οι κανόνες που πρέπει να ακολουθούν οι δημόσιοι υπάλληλοι τόσο όταν έρχονται σε άμεση προσωπική ή δια του τηλεφώνου επικοινωνία με τους πολίτες, όσο και κατά το χειρισμό των υποθέσεών τους. Οι υποχρεώσεις αυτές των δημοσίων υπαλλήλων συνιστούν αντίστοιχα δικαιώματα των πολιτών. Ως πολίτες εννοούνται φυσικά και νομικά πρόσωπα, ημεδαπά και αλλοδαπά. Οι εν λόγω κανόνες δεν αφορούν στις σχέσεις των υπαλλήλων με τις υπηρεσίες τους οι οποίες διέπονται από ειδικότερες διατάξεις (π.χ. Δημοσιοϋπαλληλικός Κώδικας).

Στο τρίτο κεφάλαιο παρουσιάζονται και αναλύονται συνοπτικά οι θεμελιώδεις αρχές του Δημοσίου Δικαίου οι οποίες αποτελούν κανόνες δράσης της δημόσιας διοίκησης. Για την πληρέστερη κατανόησή τους αναφέρονται σχετικά παραδείγματα από την εμπειρία του Συνηγόρου του Πολίτη.

Στο Δεύτερο μέρος περιγράφονται οι υποχρεώσεις των πολιτών κατά τις συναλλαγές τους με δημόσιες υπηρεσίες, όπως και τα όρια άσκησης των δικαιωμάτων τους προς αποφυγή τυχόν καταχρήσεων.

Στο Παράρτημα παρουσιάζονται επιλεκτικά και αναλύονται σε συνοπτική μορφή κρίσιμα στοιχεία των διοικητικών πράξεων.

Θεωρώ ότι αξίζει να ασχοληθούμε με αυτό το κείμενο, το οποίο εστιάζει κυρίως στην συμπεριφορά των υπαλλήλων. Έτσι προτείνω να παρουσιαστεί ο παραπάνω Οδηγός στους αρμόδιους Διευθυντές και προϊσταμένους Τμημάτων του Δήμου και των νομικών του προσώπων,

να γίνει μία εκτενή ενημέρωση σχετικά με τα άρθρα και την εξέλιξη της νομολογίας σε ορισμένα θέματα τα οποία καθημερινά σχεδόν απασχολούν τους υπαλλήλους στις συναλλαγές τους με το κοινό. Η εκατέρωθεν γνώση των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που συνιστούν το υπόβαθρο της διαπροσωπικής σχέσης του υπαλλήλου με τον δημότη, μπορεί να αποσυμφορήσει τις υπηρεσίες από περιττές ασχολίες ενώ ταυτόχρονα προάγεται το πνεύμα αποδοτικότητας που είναι το ζητούμενο στον σύγχρονο Δήμο.

ΤΕΤΑΡΤΟ ΜΕΡΟΣ- ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

Για την χρονιά που πέρασε, καταγράφηκαν **εξήντα τρεις (63) αναφορές- καταγγελίες**. Από αυτές οι **δέκα οχτώ** αφορούσαν τομείς εκτός της αρμοδιότητάς μου και ως εκ τούτου δεν εξετάστηκαν, παρά μόνο δόθηκαν οδηγίες στα πλαίσια της θεσμικής μου λειτουργίας και με σεβασμό στους κανόνες δεοντολογίας που μου υπαγορεύει η επαγγελματική μου δραστηριότητα. Οι συγκεκριμένες αναφορές αφορούσαν θέματα με άλλους φορείς του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα. Συγκεκριμένα αφορούσαν τη Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία για άρνηση χορήγησης φορολογικής ενημερότητας, ρυθμίσεις ληξιπρόθεσμων οφειλών, καταγγελίες για μη αναγνώριση φορολογικών απαλλαγών. Άλλες πάλι αφορούσαν το Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων και ιδίως μη νόμιμες επιβολές εργοδοτικών εισφορών, καταγγελία για μη αναγνώριση χρόνου υπηρεσίας, χορήγηση ιατρικών γνωματεύσεων από επιτροπή. Την μερίδα του λέοντος σε αυτές τις αναφορές όμως κατείχαν τα αιτήματα για ρυθμίσεις με τις Τράπεζες στα πλαίσια του νόμου για τα υπερχρεωμένα νοικοκυριά. Ένα μικρό ποσοστό τέλος αφορούσε διαφορές μεταξύ ιδιωτών (μη πληρωμή μισθωμάτων, παραβίαση ωραρίου κοινής ησυχίας κλπ).

Το ότι προσέρχεται κόσμος στον Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης για θέματα διαφορετικά των αρμοδιοτήτων του, που είναι να υποδέχεται καταγγελίες για κακοδιοίκηση των υπηρεσιών του Δήμου, καταδεικνύει ότι ο θεσμός αφενός συγγέεται με τον Συνήγορο του Πολίτη (πολλοί μάλιστα θεωρούν ότι είμαι ο τοπικός Συνήγορος του Πολίτη και έχω αρμοδιότητα ελέγχου ολόκληρου του δημοσίου τομέα), αφετέρου ότι ο κόσμος έχει ανάγκη από την προσφυγή σε μηχανισμούς επίλυσης των διαφορών με γρήγορο και άμεσο τρόπο. Η εμπειρία που αποκόμισα και πρέπει να καταγραφεί σε αυτή την έκθεση, γιατί θεωρώ ότι είναι διδακτική γι' αυτούς που αποφασίζουν με το κύρος του νομοθέτη, **είναι ότι οι μηχανισμοί διαμεσολάβησης αναζητούνται πλέον από τον πολίτη, από τον δημότη, από τον καταναλωτή, από τον οφειλέτη.** Και τούτο γίνεται πρωτίστως βέβαια γιατί η οικονομική κρίση έχει κάνει την πρόσβαση στις κλασικές μεθόδους επίλυσης των διαφορών απαγορευτική (δικαστήρια), ενώ πλέον έχει γεννηθεί και μία δυσπιστία απέναντι στις κλασικές μεθόδους, η οποία γιγαντώνεται αν αναλογιστεί κανείς τον χρόνο που χρειάζεται για να εκδοθεί μία απόφαση δικαστική. Πόσο μάλλον όταν χρειάζεται να τελεσιδικήσει. Ο πολίτης προσμένει από τον μηχανισμό διαμεσολάβησης μία λύση όσο το δυνατόν πιο γρήγορη. Παρατήρησα μάλιστα ότι και από την ταχύτητα της λύσης περισσότερο τον ενδιαφέρει η οριστικότητα και το αμετάκλητο της λύσης. Που σημαίνει σταθερότητα, που σημαίνει προγραμματισμός χωρίς ανατροπές, που σημαίνει σίγουρη γνώση για το θέμα που τον αφορά, που

σημαίνει λιγότερη αγωνία και λιγότερη ταλαιπωρία, πράγματα που τόσο μας έλειψαν τα δύο τελευταία χρόνια. Συνεπώς οι μηχανισμοί διαμεσολάβησης δεν γίνεται να μην αποτελούν το μέλλον στην Ελλάδα της οικονομικής κρίσης, που ας μην γελιόμαστε επέφερε και κρίση θεσμών. Οι ανεξάρτητοι μηχανισμοί διαμεσολάβησης μπορούν να σταθούν επικουρικά στους μεγάλους θεσμούς του Κράτους, μπορούν να βοηθήσουν στη νομοθεσία, στην απονομή δικαιοσύνης, στην διοικητική λειτουργία. Ο Συνήγορος του Πολίτη εδώ και χρόνια κάνει προτάσεις στη Βουλή σχετικά με τις υποθέσεις που αντιμετωπίζει. Το ίδιο και ο Ελεγκτής Δημόσιας Διοίκησης. Σ' αυτούς τους μηχανισμούς καταγράφεται η φωνή του “μικρού” πολίτη, που δεν έχει πρόσβαση στα κέντρα αποφάσεων, καταγράφεται η εμπειρία της καθημερινότητας των πολλών, που κάποιιοι την αγνοούν επειδή δεν μοιάζει με τη δική τους, καταγράφεται μία λύση απλή και λογική αρκεί να γίνει η ορθή τοποθέτηση των επιχειρημάτων.

Οι υπόλοιπες καταγγελίες που αρμοδίως κατατέθηκαν στο γραφείο μου, αφορούσαν:

A. Έξι καταγγελίες που αφορούν την Διεύθυνση Δόμησης, και συγκεκριμένα:

- **τρεις καταγγελίες για μη λήψη εγγράφων εκθέσεων αυτοψίας αυθαιρέτου και επιβολής προστίμου. Μετά από έλεγχο βασιμότητας κρίθηκαν αβάσιμες** διότι ορθώς η υπηρεσία είχε προβεί στην γνωστοποίηση των εγγράφων.
- **μία καταγγελία για παράνομη επιβολή προστίμου αυθαιρέτου. Μετά από έλεγχο κρίθηκε** ότι η υπηρεσία ότι ορθώς προέβη στην επιβολή προστίμου **έπρεπε ωστόσο επιπλέον να επιβάλλει και το κλείσιμο της συγκεκριμένης χρήσης, διότι απαγορεύεται από τις πολεοδομικές διατάξεις στη συγκεκριμένη περιοχή. Παρά το πόρισμά μου, δεν μου έχει γνωστοποιηθεί, ότι η αρμόδια υπηρεσία προέβη σε ενέργειες για το κλείσιμο της χρήσης.**
- **μία καταγγελία αφορούσε την ταμειακή βεβαίωση** προστίμου αυθαιρέτου έντεκα χρόνια μετά την διαπίστωση της παράβασης. **Μετά από έλεγχο κρίθηκε ότι μη ορθά η υπηρεσία προέβη στην ταμειακή βεβαίωση του προστίμου.** Αυτή η περίπτωση αφορά και το Τμήμα Εσόδων του Δήμου που προέβη στη βεβαίωση. Επίσης δεν έχει προβεί η αρμόδια υπηρεσία σε ανάκληση της πράξης.
- **μία καταγγελία για αυθαίρετο στέγαστρο σε κατάσταση υγειονομικού ενδιαφέροντος.** Εξετάστηκε η βασιμότητά της και απορρίφθηκε ως αβάσιμη. Σχετικά με τα στέγαστρα ξεκίνησε ήδη από το 2011 από τη δημοτική αρχή ένας αγώνας για να εξαλειφθούν οι όποιες παρανομίες και να καταλήξουν οι καταστηματαρχες σε μία κοινά αποδεκτή λύση που δεν θα θίγει τις βασικές πολεοδομικές διατάξεις, ούτε τις αγορανομικές διατάξεις με κατασκευές που θα συνιστούν τροποποίηση των ουσιαστών όρων των καταστημάτων. Επετεύχθη πράγματι ένα εντυπωσιακό

αποτέλεσμα. Σημειωτέον ότι από την πρώτη στιγμή ανάληψης των καθηκόντων μου, συνέταξα και επέδωσα ειδική έκθεση με όλα τα θέματα που αφορούν τις καταλήψεις των κοινοχρήστων χώρων, μεταξύ των οποίων γινόταν και αναφορά στο θεσμικό πλαίσιο για τα στέγαστρα των καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος και τα επιτρεπτά όρια αυτών.

Β. Πέντε καταγγελίες που αφορούν το Τμήμα Αδειών για καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος και συγκεκριμένα :

➤ **τρεις καταγγελίες για μη τήρηση από την αρμόδια υπηρεσία της προβλεπόμενης διαδικασίας για την προσωρινή αφαίρεση της άδειας λειτουργίας διάρκειας δέκα ημερών.**

Στην μία περίπτωση παρατηρήθηκε καθυστέρηση στην έκδοση απόφασης για προσωρινή αφαίρεση άδειας λειτουργίας, καθώς ο ενδιαφερόμενος άργησε να υποβάλλει γραπτώς τις εξηγήσεις του. Συνέστησα ότι η ορθή εφαρμογή του νόμου επέρχεται με την άμεση υλοποίηση της απόφασης αφαίρεσης άδειας λειτουργίας και επιβάλλεται μόνο ένα εύλογο χρονικό διάστημα – διορία για την προετοιμασία πριν το κλείσιμο. Οι υπόλοιπες δύο αναφορές ήταν αβάσιμες.

➤ **δύο καταγγελίες για άρνηση από την αρμόδια υπηρεσία ανάκληση γραπτής των υπεύθυνων δηλώσεων που απαιτεί ο νόμος για την χορήγηση αδειας σε οικοδομή με αστικές κατοικίες.** Ο νόμος επιβάλλει σε αυτή την περίπτωση δικαστική απόφαση που θα πιστοποιεί την ανάκληση της υπεύθυνης δήλωσης περί συναίνεσης σε ίδρυση καταστήματος υγειονομικού ενδιαφέροντος. Συνεπώς ορθά έπραξε η υπηρεσία και δεν δέχθηκε άλλη μορφή ανάκλησης.

Γ. Δεκατέσσερις καταγγελίες που αναφέρονται στην τεχνική υπηρεσία του Δήμου

➤ **Πέντε καταγγελίες αφορούσαν κακοτεχνίες, λακκούβες σπασμένα πλακάκια.** Στην μία περίπτωση σημειώθηκε τραυματισμός μικρού παιδιού. Ενημερώθηκε η αρμόδια υπηρεσία και μου γνωστοποιήθηκε ότι υπήρξε άμεση παρέμβαση. Ο γονέας του παιδιού εξέφρασε την επιθυμία να στραφεί δικαστικά κατά του Δήμου και να ζητήσει αποζημίωση. Ενημέρωσα τις τεχνικές υπηρεσίες του Δήμου ότι σε αυτές τις περιπτώσεις, την ευθύνη για την συντήρηση των πεζοδρόμων και των δημοτικών οδών την έχει ο Δήμος. Συνεπώς ελλιπής συντήρηση, μπορεί να θεμελιώσει υποχρέωση αποζημίωσης σε περίπτωση βλάβης που προήλθε από αυτή.

➤ **Δύο καταγγελίες περί παράβασης του νόμου 2946/2001 για την υπαίθρια διαφήμιση.** Διαπιστώθηκε ότι η αφαίρεση των παράνομων υπαίθριων διαφημίσεων και των παράνομων επιγραφών γίνεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, για τις παράνομες υπαίθριες διαφημίσεις και επιγραφές κατά μήκος των εθνικών οδών, του σιδηροδρομικού δικτύου,

των αυτοκινητοδρόμων, των οδών ταχείας κυκλοφορίας, καθώς και στους χώρους των σταθμών εξυπηρέτησης αυτοκινήτων (Σ.Ε.Α.) ή με απόφαση του Δημάρχου ή του Προέδρου της Κοινότητας σε κάθε άλλη περίπτωση. Η απόφαση εκδίδεται αφού προηγουμένως γίνει διαπίστωση της παράβασης και συνταχθεί σχετική πράξη αυτοψίας από τα αρμόδια όργανα και μετά από κλήση του διαφημιστή ή του διαφημιζομένου ή εκείνου που παραχώρησε τη χρήση του χώρου στον οποίο έλαβε χώρα η παράβαση. Και ενώ η διαδικασία της έρευνας ήταν σε εξέλιξη, μου κοινοποιήθηκε έγγραφο Απόφασης του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας Θράκης, με την οποία η αρμοδιότητα για την επιβολή προστίμων και αφαίρεσης των παράνομων διαφημίσεων στο πλαίσιο του ν. 2946/2001 θα ασκείται πλέον από την Δ/νση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της Κεντρικής Μακεδονίας και την Δ/νση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού Ανατ. Μακεδονίας Θράκης. Με την παραπάνω απόφαση γεννήθηκαν κάποια ερωτήματα σχετικά με την χωρική αρμοδιότητα ελέγχου. Αναμένω απάντηση σε έγγραφό μου ενώ ήδη ετοιμάζεται ειδική έκθεση για το θέμα.

➤ **Επτά καταγεγραμμένες καταγγελίες που αφορούν τα αδέσποτα ζώα και συγκεκριμένα αδέσποτα σκυλιά.** Συγκεκριμένα οι τέσσερις αφορούσαν επιθέσεις σε δημότες, στο κέντρο της πόλης και στο χώρο έμπροσθεν του Εργατικού Κέντρου, και επίθεση σε κινούμενο αυτοκίνητο στην οδό Άβαντος με κοινό παράπονο την αδυναμία του Δήμου να εξαφανίσει το πρόβλημα των αδεσπότην. Οι άλλες τρεις αφορούσαν την αντίθετη πλευρά, δηλαδή την αδυναμία του Δήμου να προστατεύσει τα αδέσποτα ζώα συντροφιάς.

Σε αυτό το σημείο θέλω να επισημάνω τα εξής. Από τις αντίθετες αυτές αναφορές, που όμως έχουν έναν κοινό παρανομαστή την αδυναμία του Δήμου είτε να προστατεύσει του δημότες, είτε να προστατεύσει τα αδέσποτα ζώα, προκύπτει κατ' αρχήν ότι ο κόσμος είναι διχασμένος και με ελλιπή πληροφόρηση για το θέμα των αδεσποτων. Κατ' αρχήν οι περισσότεροι πιστεύουν ότι προστασία των δημοτών από τα αδέσποτα σημαίνει εξαφάνιση των αδεσποτων με όποιο τρόπο και κόστος. Πράγμα που είναι λάθος, διότι η περισυλλογή των αδεσποτων δεν σημαίνει το δίχως άλλο οριστικό κλείσιμο στα καταφύγια. Αντίθετα τα καταφύγια αδεσποτων ζώων συντροφιάς αποτελούν χώρους προσωρινής μόνο παραμονής και περίθαλψης και η ίδρυση και λειτουργία τους διέπεται από τις ισχύουσες διατάξεις για τα ενδιαιτήματα ζώων του ν. 604/1977 και του π.δ. 463/1978.

Κατά δεύτερον, σύμφωνα με το ν. 4039/2012, στη Διεύθυνση Πληροφορικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων δημιουργείται Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση σήμανσης και καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους. Οι απαιτήσεις για την ηλεκτρονική σήμανση και καταγραφή των στοιχείων των δεσποζόμενων ζώων συντροφιάς εφαρμόζονται και για

την ηλεκτρονική σήμανση και καταγραφή των αδέσποτων ζώων συντροφιάς. Αυτή η ηλεκτρονική καταγραφή όλων ανεξαιρέτως των δεσποζόμενων και των αδέσποτων ζώων σε συνδυασμό με την εφαρμογή του πλαισίου ελέγχου αυτής της καταγραφής από τη δημοτική αστυνομία στα δεσποζόμενα ζώα θεωρείται ως η αρχή του τέλους για όποιον έχει σκοπό να αφήνει ζώο συντροφιάς στο δρόμο, δεδομένου ότι τα περισσότερα από τα αδέσποτα έχουν στερηθεί.

Ειλικρινά είμαι επιφυλακτικός ως προς την δυνατότητα της πλήρους εφαρμογής αυτού του νόμου, που κατ' αρχήν προϋποθέτει μία υπηρεσία του Δήμου να ασχολείται αποκλειστικά μ' αυτό. Αυτό που μπορώ προς το παρόν να συστήσω είναι ότι ο Δήμος κατ' αρχήν σε συνεργασία με τους άλλους αρμόδιους φορείς που προβλέπονται από το νόμο όπως τα φιλοζωικά σωματεία, τη Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της Περιφερειακής Ενότητας Έβρου και τη Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, να προβεί σ' ένα πρόγραμμα ενημερώσεων των δημοτών σχετικά με τις υποχρεώσεις κατ' αρχήν των ιδιοκτητών των ζώων, τις δράσεις και τις υποχρεώσεις του Δήμου και τέλος την ανάπτυξη μίας φιλικής συνείδησης προς το αδέσποτο και το περιβάλλον του, που τελικώς είναι και δικό μας περιβάλλον. Μάλιστα προτείνω το πρόγραμμα αυτό να ξεκινήσει με την ενημέρωση μαθητών α' β' βαθμιας και β' βαθμιας εκπαίδευσης, δίνοντας κατ' αρχήν εκπαιδευτική διάσταση στο όλο εγχείρημα.

Από κει και πέρα θα ήταν χρήσιμο να παρακολουθούνται από το Δήμο μας οι εξελίξεις στο θέμα του νόμου 4039/2012. Συγκεκριμένα για να τονίσω την μέγιστη σημασία που έχει η διαχείριση των αδέσποτων από ένα σύγχρονο Δήμο, αρκεί να σας παραθέσω το γεγονός ότι στις 19.2.2013 θα πραγματοποιηθεί Ημερίδα της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος και της Πανελλαδικής Φιλοζωικής και Περιβαλλοντικής Ομοσπονδίας για τα προβλήματα που απορρέουν από την εφαρμογή του Ν. 4039/2012 για τα ζώα, καθώς και άλλα παρεμπύπτοντα ζητήματα του Ελληνικού και Ευρωπαϊκού Δικαιϊκού Συστήματος. Η ημερίδα μάλιστα τελεί υπό την αιγίδα του Πρύτανη του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και Θεοδόση Πελεγρίνη, ο οποίος θα απευθύνει χαιρετισμό. Μεταξύ των ομιλητών θα είναι ο κ. Σούρλας, Πρόεδρος της Εκτελεστικής Επιτροπής του Ιδρύματος της Βουλής, Καθηγητής Νομικής Σχολής και ο κ. Ρούσσοι-Εμμανουήλ Παπαδάκης, Αντεισαγγελέας Αρείου Πάγου, Πρόεδρος της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος.

Δ. Πέντε καταγγελίες που αφορούν τη δημοτική αστυνομία.

➤ Οι τέσσερις καταγγελίες αφορούσαν την μη εύρεση των δημοτικών αστυνόμων στα γραφεία τους ή μη απάντηση στα τηλέφωνα, καθώς και ελλιπή εφαρμογή του θεσμικού

πλαisiού που αφορά τις αρμοδιότητές τους. Επειδή οι καταγγελίες αυτές έγιναν στο τέλος της χρονιάς, και επειδή το θέμα της δημοτικής αστυνομίας της οργάνωσης και της λειτουργίας της είναι άμεσα συνυφασμένο με την ορθή δημοτική διοίκηση, ετοιμάζω ειδική πρόταση με αποδέκτη τον κ. Δήμαρχο προκειμένου να επιλυθούν τα όποια προβλήματα έχουν εντοπιστεί.

➤ **Μία καταγγελία για την διαδικασία ελέγχου της άδειας κατάληψης κοινόχρηστου χώρου από την αρμόδια δημοτική αστυνομία.** Μετά από έλεγχο και ενημέρωση από τους αρμόδιους υπηρεσιακούς παράγοντες διαπίστωσα ότι πράγματι πολλοί καταστηματάρχες προφασίζονται απώλεια των κατόψεων για την κατάληψη του κοινόχρηστου χώρου, με αποτέλεσμα ο έλεγχος να είναι ελλιπής. Συνέστησα σε αυτή την περίπτωση να εφαρμόζεται ο νόμος και να θεωρείται η κατάληψη ως αυθαίρετη, ώστε να επιβάλλονται τα ανάλογα πρόστιμα, καθώς η άδεια με την κάτοψη αποτελεί ένα ενιαίο σώμα.

Ε. Δύο καταγγελίες που αφορούσαν το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με την επωνυμία Αθλητικό Πολιτιστικό Κέντρο Δήμου Αλεξανδρούπολης,

➤ Συγκεκριμένα αφορούσαν παρανομίες ως προς την πρόσληψη προσωπικού στο δημοτικό ωδείο Αλεξανδρούπολης. Κατόπιν ελέγχου διαπιστώθηκε το αβάσιμο αυτών και απαντήθηκαν αρμοδίως, ενώ είχε προηγηθεί απάντηση από το παραπάνω νομικό πρόσωπο.

ΣΤ. Λοιπές καταγγελίες

➤ **Μία καταγγελία για πολεοδομικό καθεστώς οικοδομικού τετραγώνου.** Κατόπιν ελέγχου διαπιστώθηκε το αβάσιμο αυτής και απαντήθηκε αρμοδίως.

➤ **Μια καταγγελία για καθυστερημένη ανάρτηση στο πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ διακήρυξης.** Κατόπιν ελέγχου δεν διαπιστώθηκε κακοδιοίκηση και δόθηκαν οι απαραίτητες διασαφηνίσεις επί του θέματος.

➤ **Μία καταγγελία που αφορούσε το ωράριο λειτουργίας καταστημάτων με είδη παντοπωλείου.** Κατόπιν ελέγχου δεν προέκυψε κακοδιοίκηση και δόθηκαν οι απαραίτητες διασαφηνίσεις επί του θέματος.

Η. Ειδικές προτάσεις- Εκθέσεις

Οχτώ καταγγελίες που αφορούσαν την Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης και Αποχέτευσης Αλεξανδρούπολης.

➤ **Οι επτά καταγγελίες αφορούσαν την ενσωμάτωση του ειδικού τέλους για την μελέτη, κατασκευή και επέκταση έργων ύδρευσης και αποχέτευσης επί της αξίας του καταναλισκόμενου ύδατος,** στην αξία του νερού, και στην αξία της δαπάνης σύνδεσης και διακλάδωσης με το δίκτυο αποχέτευσης. Μάλιστα η μία από τις παραπάνω καταγγελίες υποβλήθηκε από συντονιστική επιτροπή δημοτών που εκπροσωπούσε 286 συνδημότες μας. Λόγω της σπουδαιότητας του θέματος προέβην στη σύνταξη ειδικής έκθεσης – πρότασης, όπου ζητούσα να ληφθούν μέτρα που θα διευκολύνουν τους δημότες στην πληρωμή των παραπάνω τελών. Θεωρώ ότι η Δημοτική Επιχείρηση ανταποκρίθηκε θετικά επί των παραπάνω θέσεων.

➤ **Μία καταγγελία αφορούσε τη μη επανατοποθέτηση υπαλλήλου που παραιτήθηκε για λόγους συνταξιοδότησης, πλην όμως πλανήθηκε περί τα δικαιώματά του.** Έγινε έρευνα, διαπίστωσα την δυσκολία του θέματος, πλην όμως έκρινα ότι η Δημοτική Επιχείρηση ορθώς κατ' αρχήν πράττει, πρέπει όμως να αναμένεται και απάντηση από το Υπουργείο σε ήδη διατυπωθέν ερώτημα.

Επίσης:

➤ **Μία καταγγελία περί της νομιμότητας της λαϊκής του Σαββάτου.** Λόγω της σπουδαιότητας του θέματος, προέβην στη σύνταξη ειδικής έκθεσης – πρότασης, που τονίζω ότι αυτή η λαϊκή λειτουργεί πάρα πολλά χρόνια στην πόλη, και δεν έχει προσβληθεί ουδέποτε από κανένα σε δικαιοδοτικό όργανο. Και ναι μεν δεν στηρίζεται σε νόμιμο έρεισμα, πρέπει ωστόσο να παρακολουθηθεί το θέμα από τον Δήμο, καθόσον το αρμόδιο Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης προανατολίζεται να θεσμοθετήσει αυτού του είδους τις αγορές και να τις ισχυροποιήσει με νομοθετικό πλαίσιο.

➤ **Μία καταγγελία περί μη μείωσης μισθωμάτων σχολικών κυλικείων από τις σχολικές επιτροπές του Δήμου Αλεξανδρούπολης.** Λόγω της σπουδαιότητας του θέματος προέβην στη σύνταξη ειδικής έκθεσης – πρότασης, με την οποία διαπιστώνω ότι κατ' αρχήν δεν συνιστά κακοδιοίκηση η άρνηση μείωσης, αφού οι σχολικές επιτροπές ακολουθούν τα έγγραφα και τις κατευθύνσεις του Υπουργείου Εσωτερικών. Πλην όμως επειδή το ζήτημα παρουσιάζεται ως επείγον και έχει σχέση και με την είσπραξη των μισθωμάτων από τους εκμεταλλευτές των σχολικών κυλικείων, είναι ορθό να εξετάζεται από την σχολική επιτροπή η αίτηση μείωσης μισθώματος, αφού το δικαίωμα αυτό απορρέει από τις γενικές διατάξεις του Αστικού Κώδικα.

ΠΕΜΠΤΟ ΜΕΡΟΣ – ΙΔΡΥΣΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΤΩΝ

Στην Αθήνα την Τρίτη 18 Δεκεμβρίου 2012, οι Συμπαραστάτες του Δημότη και της Επιχείρησης που θητεύουν σε Δήμους του Νομού Αττικής και η Περιφερειακή Συμπαραστάτης του Πολίτη και της Επιχείρησης που θητεύει στην Περιφέρεια Αττικής συγκεντρώθηκαν στο Δημαρχιακό Μέγαρο Αθηνών και αποφάσισαν με ψήφισμα την σύσταση Δικτύου Συμπαραστατών του Δημότη και της Επιχείρησης και Περιφερειακών Συμπαραστατών του Πολίτη και της Επιχείρησης, με σκοπό την προώθηση, υποστήριξη, την εδραίωση του θεσμού, την συγκέντρωση εμπειριών και την συνεργασία για την εναρμόνιση των πρακτικών κατά την ενάσκηση των διαμεσολαβητικών αρμοδιοτήτων, με πλήρη σεβασμό της αυτοτέλειας και ανεξαρτησίας κάθε Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης και κάθε Περιφερειακού Συμπαραστάτη του Πολίτη και της Επιχείρησης.

Στις 20.12.2012 αποδεχόμενος την πρόσκληση που μου απευθύνθηκε, έγινα μέλος του παραπάνω δικτύου. Μεταξύ άλλων στο ψήφισμα της 18ης Δεκεμβρίου 2012 προβλεπόταν η δημιουργία διαδικτυακής πλατφόρμας για την υλοποίηση της σταθερής επικοινωνίας των Συμπαραστατών του Δημότη και της Επιχείρησης και των Περιφερειακών Συμπαραστατών του Πολίτη και της Επιχείρησης με την θέση σε λειτουργία ιστοσελίδας του Δικτύου, στην οποία θα έχουν πρόσβαση οι ενδιαφερόμενοι, ώστε να σχηματιστεί μια βάση δεδομένων με τις κοινές πρακτικές και εμπειρίες που αποκτώνται κατά την ενάσκηση των σχετικών αρμοδιοτήτων, καθώς και για την αναζήτηση πληροφοριών και την ανταλλαγή απόψεων.

Σε υλοποίηση λοιπόν του ανωτέρω τέθηκε ήδη σε λειτουργία η σχετική διαδικτυακή πλατφόρμα: www.symparastates.org . Στα δημόσια προσβάσιμα μέρη του ιστότοπου παρατίθενται πληροφορίες για τους εν ενεργεία Συμπαραστάτες που είναι μέλη του Δικτύου, το θεσμικό πλαίσιο του Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης και του Περιφερειακού Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης, τις συνεδριάσεις του Δικτύου και τις σχετικές ανακοινώσεις του.

Ολόκληρο το ψήφισμα περί της ίδρυσης του Δικτύου έχει ως εξής:

“Ψ Η Φ Ι Σ Μ Α

Στην Αθήνα σήμερα, Τρίτη 18 Δεκεμβρίου 2012, οι κάτωθι Συμπαραστάτες του Δημότη και της Επιχείρησης που θητεύουν σε Δήμους του Νομού Αττικής και η Περιφερειακή Συμπαραστάτης του Πολίτη και της Επιχείρησης που θητεύει στην Περιφέρεια Αττικής συγκεντρώθηκαν στο Δημαρχιακό Μέγαρο Αθηνών και,
έ χ ο ν τ α ς υ π ό ψ η

- το άρθρο 102 του Συντάγματος, κατά το οποίο υπέρ των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης συντρέχει τεκμήριο αρμοδιότητας για τη διοίκηση των τοπικών υποθέσεων,
- το άρθρο 77 και το άρθρο 179 του Ν.3852/2010 (ΦΕΚ Α' 87/7.6.2010, Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης), τα οποία προβλέπουν την εκλογή, την λειτουργία, τις αρμοδιότητες και την καταστατική θέση του Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης, καθώς και του Περιφερειακού Συμπαραστάτη του Πολίτη και της Επιχείρησης,
- το Ψήφισμα του Συμβουλίου των Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών της Ευρώπης (Συμβούλιο της Ευρώπης) υπ' αρ. 80/1999 για το ρόλο των τοπικών και περιφερειακών Διαμεσολαβητών/Συνηγώρων στην υπεράσπιση των δικαιωμάτων των πολιτών, κατά το οποίο συνιστάται η ίδρυση δικτύου τοπικών Συνηγώρων για τη συγκέντρωση εμπειριών, την συνεργασία και την εναρμόνιση για την επίλυση των προβλημάτων των πολιτών με τις δημόσιες αρχές,

α π ο φ α σ ί ζ ο υ ν

1. Την σύσταση Δικτύου Συμπαραστατών του Δημότη και της Επιχείρησης και Περιφερειακών Συμπαραστατών του Πολίτη και της Επιχείρησης, με σκοπό την προώθηση, υποστήριξη, την εδραίωση του θεσμού, την συγκέντρωση εμπειριών και την συνεργασία για την εναρμόνιση των πρακτικών κατά την ενάσκηση των διαμεσολαβητικών αρμοδιοτήτων, με πλήρη σεβασμό της αυτοτέλειας και ανεξαρτησίας κάθε Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης και κάθε Περιφερειακού Συμπαραστάτη του Πολίτη και της Επιχείρησης.
2. Την δημιουργία διαδικτυακής πλατφόρμας για την υλοποίηση της σταθερής επικοινωνίας των Συμπαραστατών του Δημότη και της Επιχείρησης και των Περιφερειακών Συμπαραστατών του Πολίτη και της Επιχείρησης με την θέση σε λειτουργία ιστοσελίδας του Δικτύου, στην οποία θα έχουν πρόσβαση οι ενδιαφερόμενοι, ώστε να σχηματιστεί μια βάση δεδομένων με τις κοινές πρακτικές και εμπειρίες που αποκτώνται κατά την ενάσκηση των σχετικών αρμοδιοτήτων, καθώς και για την αναζήτηση πληροφοριών και την ανταλλαγή απόψεων.
3. Την πραγματοποίηση τακτικών συναντήσεων σε τριμηνιαία βάση ή και εκτάκτων συναντήσεων για την ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών και τον συντονισμό των δράσεων.
4. Την συμμετοχή του Δικτύου σε συνεδριάσεις θεσμικών φορέων που αφορούν την τοπική αυτοδιοίκηση και την αποκεντρωμένη διοίκηση, σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.
5. Την ανάληψη δράσεων και την πραγματοποίηση παραστάσεων σε θεσμικούς φορείς για την ενίσχυση του κύρους του θεσμού, την προάσπιση της ανεξαρτησίας του και την εδραίωσή του στο

διοικητικό σύστημα της τοπικής αυτοδιοίκησης.

6. Την κατάρτιση και προώθηση των απαιτούμενων προτάσεων μεταρρυθμίσεων και βελτιώσεων για την αποτελεσματικότερη ενάσκηση των αρμοδιοτήτων του θεσμού.

7. Την δυνατότητα συμμετοχής στο Δίκτυο κάθε ομόλογου θεσμού της τοπικής αυτοδιοίκησης, με σχετική ενυπόγραφη δήλωσή του.

8. Την ανάθεση του ρόλου του συντονιστή του Δικτύου σε μέλος αυτού, με ψηφοφορία και δυνατότητα ανάκλησής του, στο πλαίσιο της τακτικής τριμηνιαίας συνάντησης. Ο συντονιστής έχει την ευθύνη για την σύγκληση των συναντήσεων, την λειτουργία της διαδικτυακής πλατφόρμας, την τήρηση των εγγράφων του Δικτύου και την κατ' εξουσιοδότηση εκπροσώπηση του Δικτύου έναντι τρίτων.

9. Την υποστήριξη όλων των ανωτέρω σε πλαίσιο αμοιβαιότητας, συνεννόησης και με την τήρηση δημοκρατικών διαδικασιών.

10. Την συνεργασία με άλλους αντίστοιχους ή ομοειδείς θεσμούς για την προώθηση των δικαιωμάτων των πολιτών στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Αθήνα, 18 Δεκεμβρίου 2012

ΟΙ ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΤΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΗ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

(ακολουθούν τα ονόματα)....”.

Από την ιδρυτική συνάντηση του Δικτύου Συμπαραστατών, στο Δημαρχιακό Μέγαρο Αθηνών (18.12.2012)

ΕΚΤΟ ΜΕΡΟΣ -ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Αυτές ήταν οι ενέργειες, οι δράσεις, οι διαπιστώσεις, τα συμπεράσματα, οι προτάσεις και εν τέλει η λειτουργία του θεσμού για την χρονιά που πέρασε.

Αν και η χρονιά δεν άρχισε με καλούς οιωνούς για τον θεσμό, θέλω να πιστεύω ότι πλέον μιλάμε για ένα κεκτημένο, που αν και προβλέπεται απλώς νομοθετικά, αποτελεί στοιχείο του περιεχομένου της δημοκρατικής αρχής, η οποία ως γνωστό έχει συνταγματική περιωπή.

Ο θεσμός αυτός είναι συνυφασμένος με το ρόλο της τοπικής αυτοδιοίκησης, με το μέλλον της, με τον εκσυγχρονισμό της, με την ίδια της την ταυτότητα ως διαμορφώτριας της πολιτειακής αντίληψης και βούλησης.

Ο Πρόεδρος του Ινστιτούτου Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Δ. Τσάτσος υποστήριξε στο συνέδριο της ΚΕΔΚΕ στη Ρόδο το 2005, ότι “...αυτός ο πολίτης δεν έχει πια μία και μόνο ιδιότητα, δεν τελεί υπό ένα και μόνο καθεστώς, την ιδιότητα του υπηκόου όπως στη μοναρχία, την ιδιότητα του πολίτη της δημοκρατικής πολιτείας. Ταυτοχρόνως έχει και την ιδιότητα του μέλους της τοπικής κοινωνίας. Η ζωή του, τα συμφέροντά του, η οικογένειά του, η εκπαίδευση των παιδιών του, η υγεία του, δεν υπηρετούνται ούτε κυρίως ούτε μόνο σε εθνικό επίπεδο αλλά και στη θεσμικά οργανωμένη τοπική κοινωνία. Τι σημαίνει αυτό ; Σημαίνει ότι ο εκδημοκρατισμός πρέπει να λάβει χώρα και ως προς τις δυο ιδιότητες που έχει ο πολίτης: Του Πολίτη στην Πολιτεία και του Πολίτη στην Τοπική Κοινωνία. Αν λοιπόν δεν οδηγήσουμε τους θεσμούς μας στον πλήρη εκδημοκρατισμό της τοπικής κοινωνίας, που σημαίνει ανανέωση της ΤΑ, έχω σε επίπεδο ελληνικής πολιτείας, μειωμένη Δημοκρατία”.

Ο ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΤΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΗ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

ΒΑΣΜΑΤΖΙΔΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Το 1985 η Επιτροπή Υπουργών των κρατών του Συμβουλίου της Ευρώπης ψήφισε την [Σύσταση R \(85\) 13](#) “για τον θεσμό του Ombudsman”, καλώντας τα κράτη να διορίσουν Ombudsmen σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, ή σε ειδικούς τομείς της δημόσιας διοίκησης. Το ίδιο έτος, η Επιτροπή Υπουργών θέσπισε το [Ψήφισμα \(85\)8](#) για την συνεργασία μεταξύ των Ombudsmen και του Συμβουλίου της Ευρώπης. Το 1999, το Κογκρέσο Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών του Συμβουλίου της Ευρώπης θέσπισε το Ψήφισμα 80 για τον ρόλο των τοπικών διαμεσολαβητών/συνηγόρων στην υπεράσπιση των δικαιωμάτων των πολιτών, στο οποίο περιλαμβάνονται και οι Αρχές που διέπουν τον θεσμό του Τοπικού Ombudsman.

Παρακάτω ακολουθεί το κείμενο της σύστασης R (85) 13, και η μετάφραση από τον Συντονιστή του Δικτύου Συμπαραστατών, Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης του Δήμου Αθηναίων κ. Βασίλη Σωτηρόπουλο.

COUNCIL OF EUROPE

COMMITTEE OF MINISTERS

RECOMMENDATION No. R (85) 13 OF THE COMMITTEE OF MINISTERS TO MEMBER STATES

ON THE INSTITUTION OF THE OMBUDSMAN 1.2

(Adopted by the Committee of Ministers on 23 September 1985 at the 388th meeting of the Ministers' Deputies)

The Committee of Ministers, under the terms of Article 15.b of the Statute of the Council of Europe,

Considering that the aim of the Council of Europe is to achieve greater unity between its members, in particular through the maintenance and further realisation of human rights and fundamental freedoms; Bearing in mind Assembly Recommendation 757 (1975) on the conclusions of the meeting of the Assembly's Legal Affairs Committee with the Ombudsmen and parliamentary commissioners in Council of Europe member states, held in April 1974;

Having regard to Resolution No. 2 of the European Ministerial Conference on Human Rights on the role of the Council of Europe in the further realisation of human rights (Vienna, 19-20 March 1985);

Welcoming the remarkable development of the institution of the Ombudsman in recent years at national, regional and local level in Council of Europe member states;

Considering that, having regard to the complexities of modern administration, it is desirable to supplement the usual procedures of judicial control;

Recalling the functions of the Ombudsman involving, inter alia, consideration of individual complaints concerning contended errors or other shortcomings on the part of the administrative authorities with a view to enhancing the protection of the individual in his dealings with those authorities;

Considering that through these functions the institution of the Ombudsman can, bearing in mind the specific situation in each country, contribute towards the strengthening of parliamentary control;

Considering, furthermore, that the opinions of the Ombudsman may constitute a major factor in the evolution of general principles and rules governing the functioning of the administration and the conduct

of public employees,

Recommends the governments of member states:

- a. to consider the possibility of appointing an Ombudsman at national, regional or local level or for specific areas of public administration;
- b. to consider empowering the Ombudsman, where this is not already the case, to give particular consideration, within his general competence, to the human rights matters under his scrutiny and, if not incompatible with national legislation, to initiate investigations and to give opinions when questions of human rights are involved;

c. to consider extending and strengthening the powers of the Ombudsman in other ways so as to encourage the effective observance of human rights and fundamental freedoms in the functioning of the administration.

I.21.362

1. The term Ombudsman in this recommendation relates to Ombudsmen, parliamentary commissioners, mediators and persons discharging similar functions.

2. When this recommendation was adopted, the Representative of the Federal Republic of Germany, in application of Article 10.2.c

of the Rules of Procedure for the meetings of the Ministers' Deputies, reserved the right of his Government to comply with it or not.

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΥΠΟΥΡΓΩΝ

1. Σύσταση Αρ. R (85) 13 της Επιτροπής Υπουργών προς τα κράτη μέλη για τον θεσμό του Συνηγόρου του Πολίτη⁴

(Θεσπίστηκε από την Επιτροπή των Υπουργών στις 23 Σεπτεμβρίου 1985, στην 388η συνάντηση των Αναπληρωτών Υπουργών)⁵

Η Επιτροπή των Υπουργών, σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 15 β του Καταστατικού του Συμβουλίου της Ευρώπης,

Θεωρώντας ότι σκοπός του Συμβουλίου της Ευρώπης είναι να επιτύχει μεγαλύτερη ενότητα μεταξύ των μελών του, ιδίως με την διατήρηση και περαιτέρω πραγμάτωση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών,

Έχοντας υπόψη την Σύσταση της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης 757 (1975) επί των συμπερασμάτων από την συνάντηση της Επιτροπής Νομικών Υποθέσεων της Συνέλευσης με Συνηγόρους του Πολίτη και κοινοβουλευτικούς επιτρόπους των κρατών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης που έλαβε χώρα τον Απρίλιο του 1974,

---

4

Ο όρος *Συνήγορος του Πολίτη* σε αυτή τη σύσταση αναφέρεται σε Συνηγόρους του Πολίτη, κοινοβουλευτικούς επιτρόπους, διαμεσολαβητές και πρόσωπα που ασκούν αντίστοιχες λειτουργίες.

⁵ Όταν θεσπίστηκε αυτή η σύσταση, ο Εκπρόσωπος της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας επιφυλάχθηκε για την συμμόρφωση ή μη της Κυβέρνησής του, σύμφωνα με το άρθρο 10.2.γ του Κανονισμού Διαδικασίας των συναντήσεων των Αναπληρωτών Υπουργών.

Έχοντας υπόψη το Ψήφισμα Αρ. 3 του Ευρωπαϊκού Υπουργικού Συνεδρίου για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα σχετικά με τον ρόλο του Συμβουλίου της Ευρώπης για την περαιτέρω πραγμάτωση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων (Βιέννη, 19-20 Μαρτίου 1985),

Χαιρετίζοντας την αξιολογή εξέλιξη του θεσμού του Συνηγόρου του Πολίτη τα τελευταία χρόνια σε Εθνικό, Περιφερειακό και Τοπικό επίπεδο στα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης,

Κρίνοντας ότι, έχοντας υπόψη την πολυπλοκότητα της σύγχρονης διοίκησης, είναι επιθυμητό να συμπληρωθούν οι συνήθειες διαδικασίες του δικαστικού ελέγχου,

Υπενθυμίζοντας ότι η λειτουργία του Συνηγόρου του Πολίτη περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την εξέταση ατομικών καταγγελιών όσον αφορά αποδιδόμενα σφάλματα ή άλλες πλημμέλειες εκ μέρους των διοικητικών αρχών, με σκοπό την ενίσχυση της προστασίας του ατόμου κατά την συναλλαγή του με αυτές τις αρχές,

Θεωρώντας ότι με αυτές τις λειτουργίες, ο θεσμός του Συνηγόρου του Πολίτη μπορεί, με δεδομένη την ειδική κατάσταση κάθε χώρας, να συμβάλλει στην ενίσχυση του κοινοβουλευτικού ελέγχου,

Θεωρώντας, περαιτέρω, ότι οι γνωμοδοτήσεις του Συνηγόρου του Πολίτη μπορούν να αποτελέσουν σημαντικό παράγοντα στην δημιουργία γενικών αρχών και κανόνων που διέπουν την διοίκηση και την συμπεριφορά των δημοσίων υπαλλήλων,

Συνιστά στις κυβερνήσεις των κρατών μελών:

- a. να εξετάσουν την δυνατότητα διορισμού ενός Συνηγόρου του Πολίτη σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο ή σε ειδικούς τομείς της δημόσιας διοίκησης,
- β. να εξετάσουν την δυνατότητα ενίσχυσης του Συνηγόρου του Πολίτη, ώστε να δώσει ιδιαίτερη σημασία, στο πλαίσιο της γενικής του αρμοδιότητας, σε ζητήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων σύμφωνα με την κρίση του και, εάν αυτό δεν είναι ασύμβατο με την εθνική νομοθεσία, να κινεί αυτεπάγγελτες έρευνες και να γνωμοδοτεί σε ζητήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όταν αυτό δεν συμβαίνει ήδη,
- γ. να εξετάσουν την επέκταση και ενίσχυση των αρμοδιοτήτων του Συνηγόρου του Πολίτη και με άλλους τρόπους ώστε να ενθαρρύνουν την αποτελεσματική παρακολούθηση της εφαρμογής των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών στην λειτουργία της διοίκησης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

ΣΥΝΟΨΕΙΣ ΑΠΟ ΤΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΑΝ ΤΟΝ ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΤΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΗ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

1.Συνέπειες καθυστερημένης ανάρτησης διακηρύξεων διαγωνισμών για σύναψη σύμβασης μίσθωσης σχολικών κυλικείων στο διαδίκτυο σύμφωνα με το ν. 3861/2010.

Σύνοψη:

“Διοικητικές αρχές αποτελούν και οι διοικήσεις των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου “Σχολικές Επιτροπές”. Κατά μία άποψη κάθε πράξη των οργάνων αυτών που εμπίπτει στις οριζόμενες στο άρ. 2 του ν. 3861/2010, θα πρέπει να αναρτάται στο “διαύγεια”, συνεπώς και οι διακηρύξεις για δημόσιους διαγωνισμούς που έχουν ως σκοπό τη σύναψη σύμβασης μίσθωσης κυλικείων σχολείων. Πλην όμως η μη δημοσίευση αυτών των διακηρύξεων ή έστω αργοπορημένη δημοσίευση δεν επιφέρει ακυρότητα της πράξης, αλλά δεν μπορεί να εκτελεστεί και να προκαλέσει τον εξαναγκασμό σε όσα ορίζει. Εξυπακούεται βεβαίως ότι έχει επέλθει η δημοσίευση με τους άλλους τρόπους που ήδη ορίζουν οι ειδικότεροι νόμοι.”

2.Πολεοδομικό καθεστώς οικοδομικού τετραγώνου του Δήμου Αλεξανδρούπολης.

Σύνοψη:

“Στο πολεοδομικό καθεστώς του ν. 1337/1983, δηλαδή στις πολεοδομικές ενότητες του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου (ΓΠΣ) μπορεί να υπάγονται **και τμήματα εγκεκριμένων σχεδίων ή πόλεων ή οικισμών προ του 1923**, οι ρυθμίσεις όμως του νόμου αυτού εφαρμόζονται με την επιφύλαξη του άρ. 13 του ως άνω νόμου. Με το εν λόγω άρθρο είναι δυνατό να υπάγονται στις ρυθμίσεις του νόμου 1337/83 πολεοδομικά προβληματικές περιοχές, εγκεκριμένου σχεδίου υπό το πολεοδομικό καθεστώς του ν.δ. 1923, ή οικισμού υπάρχοντος προ του 1923. Σε κάθε περίπτωση ο νόμος δεν ορίζει πότε και με ποια κριτήρια θεωρείται μία περιοχή ως προβληματική, ούτε πότε μία περιοχή χρειάζεται αναμόρφωση. Αυτό σημαίνει ότι βρίσκεται στην διακριτική ευχέρεια της διοίκησης να χαρακτηρίσει μία τέτοια περιοχή ως προβληματική. Συνεπώς η δράση αυτή της διοίκησης ελέγχεται από τα αρμόδια διοικητικά δικαστήρια εντός των νομίμων προθεσμιών.”

3. Πρόσληψη προσωπικού σε κοινωφελή επιχείρηση Δήμου Αλεξανδρούπολης

Σύνοψη:

“Με την με αρ. 623/2011 Απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Αλεξανδρούπολης, τροποποιείται η με αρ. 609/2011 Απόφαση, ως προς τη μεταφορά προσωπικού με σχέση εργασίας ορισμένου χρόνου και απαλείφεται η μεταφορά των συγκεκριμένων ατόμων που είχαν επιλεγεί με βάση την από 10.8.2011 προκήρυξη. Καθώς όμως η Κοινωφελής Επιχείρηση Πολιτιστικής Ανάπτυξης Δήμου Αλεξανδρούπολης, λύθηκε με την με αρ. 201/2011 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Αλεξανδρούπολης, (η οποία διορθώθηκε με την με αρ. 313/2011 Απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου), τα παραπάνω άτομα που είχαν αρχικά επιλεγεί δεν προσλήφθηκαν τελικώς και δεν υπογράφηκε καμία σύμβαση εργασίας μεταξύ αυτών και της κοινωφελούς επιχείρησης, η οποία ετίθετο σε καθεστώς εκκαθάρισης. Συνεπώς δεν θεωρείται ότι έγινε καμία πρόσληψη προσωπικού με σχέση εργασίας ορισμένου χρόνου.”

4.Νομιμότητα Επιβολής προστίμου ανέγερσης και διατήρησης αυθαιρέτου κατασκευής και μεταβολή χρήσης γης.

Σύνοψη:

“Σύμφωνα με την πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, κατασκευή για την

οποία απαιτείται οικοδομική άδεια νοείται όχι μόνο το κτίσμα, αλλά οποιαδήποτε τεχνική κατασκευή ανεξαρτήτως σχήματος προορισμού, τρόπου δομής ή χρησιμοποιηθέντων υλικών. Ορθώς επιβάλλεται πρόστιμο αυθαιρέτου κατασκευής πρέπει ωστόσο η αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία να προβεί σε άμεση εφαρμογή του άρ. 22 ν. 1650/1986 σε συνδυασμό με το άρθρο 2 της κοινής απόφαση των Υπουργών Δημόσιας Τάξης και ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. 44242/2361/17.4-25.5.1989 (Β' 380) "Σφράγιση ακινήτων σε περίπτωση μεταβολής της χρήσης", να γίνει νέα αυτοψία να προσδιοριστεί επακριβώς η χρήση που γίνεται στο ακίνητο (αποθήκευση, εναπόθεση, αποστολή εμπορευμάτων), να προσδιοριστεί η αντίθεση της χρήσης σε πολεοδομική διάταξη (δηλαδή τι επιτρέπεται από το πολεοδομικό σχέδιο της πόλης) και τέλος να αποφανθεί η υπηρεσία περί της προσωρινής σφράγισης έως ενός έτους".

5. Βεβαίωση πολεοδομικού προστίμου έντεκα χρόνια μετά την πράξη διαπίστωσης.

Σύνοψη

Συγκεκριμένα η επί μακρόν χρόνο καθυστέρηση στην αποστολή του χρηματικού καταλόγου ή της πράξης προστίμου ή της απόφασης που το επιβάλλει εν προκειμένω, στο αρμόδιο ταμείο έχει ως αποτέλεσμα τη συσσώρευση των χρεών του δημότη και την παράταση της εκκρεμότητας της υπόθεσής του, ενώ μπορεί να συμβεί να χάσει και κάποιο από τα δικονομικά δικαιώματά του (παρέλευση προθεσμιών για άσκηση ενδίκων μέσων κλπ).

Με βάση λοιπόν όλα τα παραπάνω και ελλείψει σαφούς νομοθετικής πρόβλεψης για την προκειμένη περίπτωση, πρέπει να ισχύσει η γενική αρχή του εύλογου χρόνου εντός του οποίου πρέπει να βεβαιωθεί το πολεοδομικό πρόστιμο η διάρκεια του οποίου καθορίζεται εντός της τριετίας από τον καταλογισμό της πράξης. Η ταμειακή βεβαίωση που διενεργείται πέραν του χρόνου τούτου να θεωρείται άκυρη, καθώς έρχεται σε αντίθεση με την παραπάνω αρχή που έχει συναχθεί από τα προαναφερόμενα στο σύνολό τους νομοθετήματα που ορίζουν τα της εισπράξεως και βεβαίωσης εσόδων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης.

Ενόψει των παραπάνω και επειδή με την απόφαση της 28.9.2001 της Επιτροπής κρίσεως αυθαιρέτων, οριστικοποιήθηκε το πρόστιμο ανέγερσης και διατήρησης, αφού απορρίφθηκε προσφυγή του ενιστάμενου, η ταμειακή βεβαίωση του ως άνω προστίμου στις 30.11.2012, ήτοι έντεκα έτη μετά τον καταλογισμό, υπερβαίνει κατά πολύ τον εύλογο χρόνο, όπως ορίστηκε παραπάνω και πρέπει να ακυρωθεί το επιβληθέν πρόστιμο με πράξη ανάκλησης της προϊσταμένης της Δ/σης Δόμησης και κατόπιν με διαγραφή αυτού από το χρηματικό κατάλογο με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Αλεξανδρούπολης.

6. Απόλυση εργαζομένης στην Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης και Αποχέτευσης Αλεξανδρούπολης, λόγω πλάνης περί του συνταξιοδοτικού καθεστώτος.

Σύνοψη:

Ο Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας της Δημοτικής Επιχείρησης Ύδρευσης και Αποχέτευσης Αλεξανδρούπολης (ΦΕΚ 387 Β/20.2.2012) προβλέπει με ειδική διάταξη (άρθρο 113 παρ. 5) τις περιπτώσεις παραίτησης με δήλωση και ανάκληση αυτής.

Η εργαζόμενη υπέβαλε στο ΔΣ της Δημοτικής Επιχείρησης Ύδρευσης και Αποχέτευσης Αλεξανδρούπολης την με απ./28.3.2012 αίτηση λύσης της σύμβασης εργασίας λόγω συνταξιοδότησης, σύμφωνα με τον ΟΕΥ. Με την ίδια αίτηση αιτήθηκε την προβλεπόμενη από το νόμο αποζημίωση. Το ΔΣ της επιχείρησης με την υπ' αρ. .../9.4.2012 απόφασή του, ενέκρινε την αίτηση της εργαζομένης και την λύση της σχέσης εργασίας με την Επιχείρηση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρ. 113 του ΟΕΥ. Στη συνέχεια η εργαζόμενη ανακάλεσε τη δήλωση παραίτησης και ζήτησε την επανατοποθέτηση στην υπηρεσία, καθώς πλανήθηκε ως προς τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού της δικαιώματος, αφού όμως είχαν περάσει οι οριζόμενες στο άρ. 113 του ΟΕΥ της ΔΕΥΑΑ, προθεσμίες.

Από τα παραπάνω σε συνδυασμό με τις γενικές αρχές που συνάγονται από τα άρ. 140 ,141, 142, 143 του ΑΚ προκύπτει ότι η δήλωση παραίτησης είναι έγκυρη όταν η βούληση του δηλούντος είναι απαλλαγμένη από ελαττώματα που αποκλείουν την ελεύθερη διαμόρφωσή της (στέρξη λογικού κλπ). Ως πλάνη περί το δίκαιο εννοούμε εκείνη που αναφέρεται στη νομική έννοια κάποιου όρου ή στις νομικές συνέπειες της δήλωσης βουλήσεως και όχι στην πλάνη περί της υπαγωγής των πραγματικών περιστατικών σε συγκεκριμένη διάταξη νόμου, όπως συνέτρεξε εν προκειμένω. Ορθά κατ' αρχήν η επιχείρηση δεν προέβη στην επανατοποθέτηση, πλην όμως πρέπει να αναμένει και απάντηση από το Υπουργείο Εσωτερικών σε ήδη διατυπωθέν ερώτημα, και να διατυπώσει και νέο ερώτημα με περιεχόμενο όπου θα περιγράφονται και μερικά ακόμη βασικά στοιχεία της υπόθεσης, ώστε να μην καταλείπεται καμία αμφιβολία επί του θέματος και σε βάρος των δικαιωμάτων του εργαζομένου.

ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. Καταγγελία περί νόμιμης λειτουργίας της λεγόμενης “πράσινης λαϊκής του Σαββάτου του Δήμου Αλεξανδρούπολης”.

Σύνοψη:

“Η αναφερόμενη “πράσινη αγορά” σαν αυτή που διεξάγεται στον Δήμο της Αλεξανδρούπολης από το έτος 1991 και με τους όρους και τις προϋποθέσεις που έχουν θεσπισθεί με τις προαναφερόμενες αποφάσεις των δημοτικών συμβουλίων της πόλης μας, με την συμμετοχή μόνο δημοτών παραγωγών του Δήμου Αλεξανδρούπολης και με αντικείμενο την πώληση ντόπιων αγροτικών προϊόντων γης, δεν καλύπτεται από το νομοθετικό πλαίσιο ίδρυσης λαϊκών αγορών. Ωστόσο καμία από τις παραπάνω αποφάσεις δεν έχει προσβληθεί σε δικαιοδοτικό όργανο, δεν έχει ακυρωθεί και δεν έχει ανακληθεί με άλλο τρόπο, ως εκ τούτου λειτουργεί υπέρ της το τεκμήριο νομιμότητας.

Εξάλλου η συνεχής και ακώλυτη λειτουργία της λεγόμενης πράσινης λαϊκής, πέραν της εικοσαετίας στην πόλη μας, δημιούργησε μία θεσμική μορφή δραστηριότητας, η οποία είναι πολύ δύσκολο να εξαιρεθεί από την συνείδηση του δημότη της Αλεξανδρούπολης. Πρέπει ακόμη να ληφθεί υπόψη ότι έχει ωριμάσει η ιδέα για ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ μόνο από αγρότες, όπως λειτουργούν σε όλες τις άλλες χώρες (farmers market) και βρίσκεται σε επεξεργασία στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης το νομοθετικό πλαίσιο σύστασης και λειτουργίας τέτοιων αγορών.

Στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του άρ. 77 ν. 3852/2010 που ορίζει ότι «Ο συμπαραστάτης μπορεί επίσης να προβαίνει στη διατύπωση προτάσεων βελτίωσης της δημοτικής διοίκησης και των σχέσεών της με το κοινό, τόσο στο πλαίσιο της ετήσιας έκθεσής του, όσο και επ' ευκαιρία σημαντικών προβλημάτων κακοδιοίκησης που ο ίδιος εντοπίζει. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, οι ειδικές προτάσεις του συμπαραστάτη υποβάλλονται στον δήμαρχο και κοινοποιούνται στο δημοτικό συμβούλιο και στον γενικό γραμματέα του δήμου. ...».

Ενόψει του γεγονότος ότι υπέρ της ύπαρξης της λεγόμενης “πράσινης λαϊκής” έχει συνηγορήσει με το με αρ. 487/25.10.2012 έγγραφό της η Ομοσπονδία Επαγγελματικών Βιοτεχνικών και Εμπορικών Σωματείων Έβρου, πράγμα που σημαίνει ότι το μεγαλύτερο μέρος του εμπορικού κόσμου της πόλης μας δεν αντιτίθεται στην συνέχιση της λειτουργίας της.

Ενόψει των παραπάνω και επειδή η θεσμοθέτηση των αγροτικών αγορών είναι θέμα χρόνου καθώς ετοιμάζεται το νομοθετικό πλαίσιο λειτουργίας τους, και επειδή η λεγόμενη “πράσινη λαϊκή” λειτουργεί αδιάλειπτα επί σειρά πολλών ετών με βάση τις προαναφερόμενες αποφάσεις που έχουν αναπτύξει το τεκμήριο νομιμότητας, προτείνω:

- την δραστηριοποίηση του Δήμου για την εκδήλωση ενδιαφέροντος και για την ενημέρωση του υπό ίδρυση νέου θεσμού των αγροτικών αγορών με έγγραφο ερώτημα προς το Υπουργείο

Αγροτικής Ανάπτυξης. Ιδίως είναι σημαντικό να γίνουν γνωστές οι προϋποθέσεις και οι όροι λειτουργίας αυτών των αγορών και το χρονικό πλαίσιο εντός του οποίου υπολογίζεται ότι θα ισχύσουν οι διατάξεις σύστασης του νέου θεσμού.

- Αφού γίνουν γνωστές περισσότερες λεπτομέρειες για το νέο θεσμό, σύμφωνα με τα παραπάνω, να ληφθούν υπόψη τα δεδομένα της τοπικής “πράσινης λαϊκής του Σαββάτου”, και να ερωτηθούν οι συμμετέχοντες αν θέλουν και αν είναι προς το συμφέρον τους, να ενταχθούν σε μία τέτοιου είδους αγορά.

- Μέχρι την ολοκλήρωση και ανάλογα με την έκβαση των παραπάνω κινήσεων να δοθεί μία παράταση μέχρι τριών μηνών λειτουργίας της πράσινης λαϊκής σύμφωνα με το υπάρχον πλαίσιο που καθορίστηκε με τις παραπάνω αποφάσεις του δημοτικού συμβουλίου Αλεξανδρούπολης.

- Σε περίπτωση που τελικώς δεν καταστεί εφικτή η παραπάνω νομιμοποίηση και αφού μετά από προσπάθειες διαμεσολάβησης, δεν ανακληθεί η καταγγελία, να λάβει ο Δήμος τα απαραίτητα μέτρα για την τήρηση της αρχής της νομιμότητας.

2. “Ενστάσεις και παράπονα για το ύψος του τέλους σύνδεσης και διακλάδωσης Αποχετευτικού Δικτύου Αλεξανδρούπολης”

Σύνοψη:

Δέχθηκα αναφορές από δημότες για το ύψος του τέλους ύδρευσης και του τέλους σύνδεσης και διακλάδωσης που φτάνει σε μερικές περιπτώσεις και στα 800,00€. Οι συνδημότες μας έχουν ήδη διαμαρτυρηθεί στην επιχείρηση και θεωρούν πλέον ότι η στάση της επιχείρησης που εστιάζεται στην μη μείωση των ανωτέρω τιμών συνιστά κακοδιοίκηση.

Από τη διάταξη του άρ. 15 ν 1069/1980, προκύπτει λοιπόν ότι η εν λόγω δαπάνη κατασκευής της διακλάδωσης για τη σύνδεση του εκάστοτε ακινήτου έχει την μορφή ανταποδοτικού τέλους καθώς παρέχει στο ακίνητο την δυνατότητα και όχι την υποχρέωση να συνδεθεί με το δίκτυο.

Συνεπώς η δαπάνη πρέπει να καταβάλλεται υποχρεωτικά εκ του νόμου, το ύψος δε αυτής καθορίζεται με αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου της επιχείρησης. **Είναι στην διακριτική ευχέρεια του διοικητικού συμβουλίου της επιχείρησης και του δημοτικού συμβουλίου στη συνέχεια, να επιλαμβάνονται και να καθορίσουν την τιμή επί της κατανάλωσης του νερού.** Εφόσον λοιπόν στην περίπτωση της επιχείρησης ύδρευσης και αποχέτευσης του Δήμου Αλεξανδρούπολης, τα έργα χρηματοδοτούνται εξ’ ιδίων πόρων, πρέπει να καθορίζουν την τιμή ανάλογα με τις ανάγκες σε αυτού του είδους τα έργα.

Ο Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης του Δήμου της Αλεξανδρούπολης, αφού έλαβε υπ’ όψιν και κατέγραψε τα παράπονα των δημοτών σχετικά με την τιμή του νερού καθώς και με την δαπάνη σύνδεσης και διακλάδωσης του δικτύου αποχέτευσης του Δήμου Αλεξανδρούπολης, προέβη στις παρακάτω προτάσεις:

A) Να εξεταστεί μελλοντικά το ενδεχόμενο μείωσης του τέλους ύδρευσης που έχει επιβαρυνθεί με την προσαύξηση του ειδικού τέλους 80% για τη μελέτη, κατασκευή και επέκταση έργων ύδρευσης και αποχέτευσης.

B) Να εξεταστεί ακόμη η περίπτωση μείωσης του τέλους σύνδεσης με το δίκτυο αποχέτευσης και του τέλους διακλάδωσης, ώστε να είναι εφικτή η καταβολή τους από τους συνδημότες μας οι οποίοι καλούνται σε αυτό το στάδιο να το πληρώσουν.

Γ) Να τίθενται ευνοϊκοί όροι για την πληρωμή των παραπάνω τελών, και ειδικά επιμήκυνση των δόσεων, στις περιπτώσεις εκείνες δημοτών που αποδεδειγμένα βρίσκονται σε οικονομική αδυναμία, μετά από προσκόμιση των απαραίτητων δικαιολογητικών, που θα ορίσει η επιχείρηση.

Μετά από συναντήσεις και συζητήσεις επί των παραπάνω των δημοτών ανακοινώθηκε από τον πρόεδρο της επιχείρησης κ. Ουζούνιδη Γεώργιο ότι δύναται πλέον να αυξάνεται ο αριθμός των

δόσεων σε δέκα οχτώ, αφού πρώτα καταβληθεί το ποσό που αντιστοιχεί στην δαπάνη διακλάδωσης.

Η δε πρόταση του Συμπαραστάτη του Δημότη εστιάζεται στην παροχή της δυνατότητας ρυθμίσεων και ανεξόφλητων λογαριασμών αφού ληφθούν από την επιχείρηση σειρά κριτηρίων που έχουν σχέση με την οικονομική κατάσταση του εκάστοτε οφειλέτη, την ανεργία, οικογένειες από τρία παιδιά και πάνω, συνταξιούχοι με τις κατώτερες συντάξεις κάθε κλάδου και δικαιούχοι προνοιακών επιδομάτων, μονογονεϊκές οικογένειες και άλλα κριτήρια που μπορεί να θέτει το διοικητικό συμβούλιο της επιχείρησης προκειμένου να είναι εφικτή η ρύθμιση ανεξόφλητων συσσωρευμένων λογαριασμών, ή και ακόμη τρεχόντων λογαριασμών. Σε ειδικές περιπτώσεις μάλιστα (π.χ. ανέργων, ή ατόμων με ποσοστά αναπηρίας), να υπάρχει δυνατότητα διαγραφής ποσοστού επί του οφειλόμενου ποσού.

3. “Αιτήματα μείωσης μισθώματων σχολικών κυλικείων από τις σχολικές επιτροπές του Δήμου Αλεξανδρούπολης”.

Σύνοψη:

Σύμφωνα με την **ΚΥΑ 64321/Δ4/2008 “Λειτουργία σχολικών κυλικείων”**, περιγράφεται η διαδικασία ανάδειξης πλειοδότη με διαγωνισμό και ότι η τιμή των προσφορών καθορίζει και την κατακύρωση του διαγωνισμού, διαδικασία που χαρακτηρίζεται ως ουσιώδης, χωρίς όμως πρόβλεψη για την αναπροσαρμογή του επί της κατακύρωσης μισθώματος. Ωστόσο δεν αποκλείεται το γεγονός της εφαρμογής των γενικών διατάξεων του Αστικού Κώδικα για αναπροσαρμογή μισθώματων, καθώς από καμία διάταξη δεν προκύπτει απαγόρευση εφαρμογής των διατάξεων αυτών. Προϋπόθεση βεβαίως είναι να αποδεικνύεται η απρόοπτη μεταβολή των συνθηκών χωρίς υπαιτιότητα του πλειοδότη. **Εξάλλου σύμφωνα με το προαναφερόμενο άρθρο 243 παρ. 1 και 4 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, οι σχολικές επιτροπές είναι στο τέλος αρμόδιες για τη λήψη κάθε άλλου μέτρου που κρίνεται αναγκαίο για τη στήριξη της διοικητικής λειτουργίας των σχολικών μονάδων.**

Στο ζήτημα της μείωσης των μισθώματων σχολικών κυλικείων, πρέπει να τύχουν εφαρμογής οι διατάξεις των άρ. 281, 288 ΑΚ, καθώς και η γενική αρχή της ελευθερίας των συμβάσεων, ώστε με νέα συμφωνία τα συμβαλλόμενα μέρη να ανακαθορίσουν το μίσθωμα, ενώ η διάταξη του 388 ΑΚ, δίνει τη δυνατότητα στον δικαστή να αναπροσαρμόσει το μίσθωμα. Εξάλλου οι συμβάσεις των αιτούντων έχουν συναφθεί εντός του 2012, οπότε δεν μπορεί γι' αυτές τουλάχιστον να εφαρμοστούν οι διατάξεις του αρ. 9 παρ. 4 του ν. 4071/2012, διότι αφορά συμβάσεις που έχουν συναφθεί μέχρι 1.6.2010 αλλά ούτε είναι δυνατή και η προσφυγή στην επιτροπή διακανονισμού για τις εμπορικές μισθώσεις, διότι και εκεί απαιτείται να έχει παρέλθει διετία από τη σύναψη της μίσθωσης.

Σύμφωνα με τα παραπάνω και ενόψει του γεγονότος ότι η νέα αγορανομική διάταξη με αρ. 3/30.8.2012, είναι δυνατό να οδηγήσει σε συρρίκνωση του τζίρου και αποτελεί απρόοπτη μεταβολή των συνθηκών σε σχέση με το ύψος του μισθώματος που συμφωνήθηκε με την κατακύρωση του διαγωνισμού και με την επιφύλαξη έκδοσης νομοθετικής ρύθμισης για το όλο θέμα και μέχρι εκδοθεί αυτή, προτείνεται:

α) η δυνατότητα εξέτασης των αιτήσεων μείωσης μισθώματων σχολικών κυλικείων από το διοικητικό συμβούλιο της σχολικής επιτροπής στην οποία απευθύνεται, καθόσον σύμφωνα με το αρ. 243 παρ. 1 και 4 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, είναι αρμόδια για τη διαχείριση των εσόδων από την τυχόν εκμετάλλευση των σχολικών κυλικείων, καθώς και η λήψη κάθε άλλου μέτρου που κρίνεται αναγκαίο για τη στήριξη της διοικητικής λειτουργίας των σχολικών μονάδων.

β) η μείωση του μισθώματος σε κάθε αιτούντα, εφόσον προκύπτει από τα προσκομιζόμενα έγγραφα

μείωση του τζίρου (τιμολόγια, παραγγελίες), σε ποσοστό από το οποίο δεν βλάπτεται η εύρυθμη λειτουργία της σχολικής μονάδας και φυσικά αναλογικά με το ισχύον μίσθωμα του καθενός

γ) να ληφθεί σοβαρά υπόψη το γεγονός ότι στην παρούσα φάση δεν είναι δυνατή η είσπραξη του αρχικώς συμφωνηθέντος ποσού για την τρέχουσα περίοδο και δεν θεωρώ ότι ταιριάζει με τις αρχές της χρηστής διοίκησης, η καταγγελία της σύμβασης από τις σχολικές επιτροπές και η επαναπροκήρυξη του διαγωνισμού με τιμή προσφοράς η οποία τελικά θα οδηγήσει στο ίδιο ύψος μισθώματος με την προσδοκώμενη πιθανή μείωση από τους αιτούντες.